

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι — ΓΕΝΙΚΟΙ ΌΡΟΙ**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

ΜΕΡΟΣ Α — ΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	1
<u>Άρθρο ΙΙ.1 — Όρισμοί</u>	4
<u>Άρθρο ΙΙ.2 — Γενικές υποχρεώσεις του δικαιούχου</u>	5
<u>Άρθρο ΙΙ.3 — Επικοινωνία μεταξύ των μερών</u>	
<u>ΙΙ.3.1 Μορφή και μέσα επικοινωνίας</u>	
<u>ΙΙ.3.2 Ημερομηνία κοινοποιήσεων</u>	
<u>Άρθρο ΙΙ.4 — Ευθύνη αποζημίωσης</u>	
<u>Άρθρο ΙΙ.5 — Σύγκρουση συμφερόντων</u>	
<u>Άρθρο ΙΙ.6 — Υποχρέωση εχεμύθειας</u>	6
<u>Άρθρο ΙΙ.7 — Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα</u>	
<u>ΙΙ.7.1 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Επιτροπή</u>	
<u>ΙΙ.7.2 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το δικαιούχο</u>	
<u>Άρθρο ΙΙ.8 — Προβολή της χρηματοδότησης της Ένωσης</u>	7
<u>ΙΙ.8.1 Ενημέρωση για τη χρηματοδότηση της Ένωσης και τη χρήση του εμβλήματος της Ένωσης</u>	
<u>ΙΙ.8.2 Αποποίηση ευθύνων της Επιτροπής</u>	
<u>Άρθρο ΙΙ.9 — Προϋφιστάμενα δικαιώματα, κυριότητα και χρήση των αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας)</u>	8
<u>ΙΙ.9.1 Κυριότητα του δικαιούχου επί των αποτελεσμάτων</u>	
<u>ΙΙ.9.2 Προϋφιστάμενα δικαιώματα</u>	
<u>ΙΙ.9.3 Δικαίωμα χρήσης αποτελεσμάτων και προϋφισταμένων δικαιωμάτων από την Ένωση</u>	
<u>Άρθρο ΙΙ.10 — Αναθεση απαραίτητων συμβάσεων για την εκτέλεση του σχεδίου</u>	
<u>Άρθρο ΙΙ.11 — Υπεργολαβική ανάθεση καθηκόντων που αποτελούν μέρος του σχεδίου</u>	9
<u>Άρθρο ΙΙ.12 — Οικονομική ενίσχυση τρίτων</u>	
<u>Άρθρο ΙΙ.13 — Τροποποιήσεις της Σύμβασης</u>	

<u>Άρθρο II.14 — Εκχώρηση αξιώσεων πληρωμής σε τρίτους</u>	13
<u>Άρθρο II.15 — <i>Ανωτέρα βία</i></u>	13
<u>Άρθρο II.16 — Αναστολή εκτέλεσης σχεδίου</u>	13
<u>II.16.1 Αναστολή εκτέλεσης από το δικαιούχο</u>	13
<u>II.16.2 Αναστολή εκτέλεσης από την Επιτροπή</u>	13
<u>II.16.3 Συνέπειες αναστολής εκτέλεσης</u>	15
<u>Άρθρο II.17 — Καταγγελία της Σύμβασης</u>	16
<u>II.17.1 Καταγγελία της Σύμβασης από το δικαιούχο</u>	16
<u>II.17.2 (δεν εφαρμόζεται)</u>	16
<u>II.17.3 Καταγγελία της Σύμβασης από την Επιτροπή</u>	16
<u>II.17.4 Συνέπειες της καταγγελίας</u>	18
<u>Άρθρο II.18 — Εφαρμοστέο δίκαιο, επίλυση διαφορών και εκτελεστές αποφάσεις</u>	18
<u>ΜΕΡΟΣ Β — ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ</u>	20
<u>Άρθρο II.19 — Επιλέξιμες δαπάνες</u>	20
<u>II.19.1 Όροι επιλεξιμότητας των δαπανών</u>	20
<u>II.19.2 Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες</u>	20
<u>II.19.3 Επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες</u>	21
<u>II.19.4 Μη επιλέξιμες δαπάνες</u>	22
<u>Άρθρο II.20 — Αναγνωρισιμότητα και επαληθευσιμότητα των δηλουμένων ποσών</u>	22
<u>II.20.1 Δήλωση δαπανών και συνεισφορών</u>	22
<u>II.20.2 Αρχεία και λοιπά δικαιολογητικά των δαπανών και των εισφορών που δηλώνονται</u>	23
<u>II.20.3 Όροι καθορισμού της συμμόρφωσης των λογιστικών πρακτικών κόστους</u>	24
<u>Άρθρο II.21 — Επιλεξιμότητα των δαπανών των συνδεδεμένων με τον δικαιούχο οντοτήτων</u>	25
<u>Άρθρο II.22 — Μεταφορές στο πλαίσιο του προϋπολογισμού</u>	25
<u>Άρθρο II.23 — Μη συμμόρφωση με υποχρεώσεις αναφοράς</u>	25
<u>Άρθρο II.24 — Αναστολή πληρωμών και προθεσμία καταβολής</u>	26

II.24.1 Αναστολή καταβολής	26
II.24.2 Αναστολή της προθεσμίας καταβολής	27
<u>Άρθρο II.25 — Υπολογισμός του τελικού ποσού της επιχορήγησης</u>	<u>27</u>
II.25.1 <u>Στάδιο 1 — Εφαρμογή του ποσοστού απόδοσης των επιλέξιμων δαπανών και υπολογισμός της χρηματοδοτικής συνεισφοράς ανά μοναδιαίο κόστος δαπάνης</u>	<u>28</u>
II.25.2 <u>Στάδιο 2 — Περιορισμός στο <i>ανώτατο ποσό επιχορήγησης</i>.....</u>	<u>28</u>
II.25.3 <u>Στάδιο 3 — Απομείωση βάσει του κανόνα περι μη προσπορισμού κέρδους 29</u>	
II.25.4 <u>Στάδιο 4 — Απομείωση λόγω πλημμελούς εκτέλεσης ή αθέτησης άλλων υποχρεώσεων</u>	<u>29</u>
<u>Άρθρο II.26 — Ανάκτηση ποσών</u>	<u>.....</u>
II.26.3 <u>Διαδικασία ανάκτησης.....</u>	<u>.....</u>
II.26.4 <u>Τόκοι υπερημερίας.....</u>	<u>.....</u>
II.26.5 <u>Τραπεζικά έξοδα</u>	<u>.....</u>
<u>II.27 — Απλοί ή λογιστικοί έλεγχοι και αξιολογήσεις.....</u>	<u>.....</u>
II.27.1 <u>Διαχειριστικοί και οικονομικοί έλεγχοι, λογιστικοί έλεγχοι, ενδιάμεσες και τελικές αξιολογήσεις</u>	<u>.....</u>
II.27.2 <u>Υποχρέωση διατήρησης εγγράφων</u>	<u>.....</u>
II.27.3 <u>Υποχρέωση παροχής πληροφοριών.....</u>	<u>.....</u>
II.27.4 <u>Επιτόπιες επισκέψεις</u>	<u>.....</u>
II.27.5 <u>Διαδικασία λογιστικού ελέγχου κατ' αντιπαράθεση</u>	<u>.....</u>
II.27.6 <u>Συνέπειες των πορισμάτων των λογιστικών ελέγχων.....</u>	<u>.....</u>
II.27.7 <u>Διόρθωση συστηματικών ή επαναλαμβανόμενων σφαλμάτων, παρατυπιών, απάτης, ή αθέτησης υποχρεώσεων</u>	<u>.....</u>
II.27.8 <u>Έλεγχοι και εξακριβώσεις της OLAF.....</u>	<u>.....</u>
II.27.9 <u>Οικονομικοί, διαχειριστικοί και λογιστικοί έλεγχοι του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου</u>	<u>.....</u>

ΜΕΡΟΣ Α — ΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΆΡΘΡΟ ΙΙ.1 — ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της Σύμβασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

«Σχέδιο»: το σύνολο δραστηριοτήτων ή το έργο για το οποίο χορηγείται η επιχορήγηση, το οποίο πρόκειται να εκτελεστεί από τους δικαιούχους όπως περιγράφεται στο παράρτημα ΙΙ.

«Πληροφορία ή έγγραφο εμπιστευτικού χαρακτήρα»: κάθε πληροφορία ή έγγραφο (σε οποιαδήποτε μορφή) που παραλαμβάνει οποιοδήποτε από τα μέρη από το άλλο μέρος ή στην οποία/στο οποίο έχει πρόσβαση οποιοδήποτε από τα μέρη στο πλαίσιο της υλοποίησης της Σύμβασης και που έχει χαρακτηριστεί γραπτώς από οποιοδήποτε από τα μέρη ως εμπιστευτικού χαρακτήρα. Δεν περιλαμβάνει στοιχεία που είναι δημοσίως διαθέσιμα.

«Σύγκρουση συμφερόντων»: η κατάσταση στην οποία η αμερόληπτη και αντικειμενική υλοποίηση της Σύμβασης από δικαιούχο υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους, πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή από οποιαδήποτε σύμπτωση συμφερόντων με την Επιτροπή ή οποιονδήποτε άλλον τρίτο που συνδέεται με το αντικείμενο της Σύμβασης.

«Άμεσες δαπάνες»: οι συγκεκριμένες δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την εκτέλεση του σχεδίου και κατά συνέπεια δύνανται να καταλογιστούν άμεσα σε αυτήν. Δεν περιλαμβάνουν οποιουδήποτε είδους έμμεσες δαπάνες.

«Ανωτέρα βία»: οποιαδήποτε απρόβλεπτη ή έκτακτη κατάσταση ή συμβάν που διαφεύγει του ελέγχου των μερών και εμποδίζει ένα από τα μέρη να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο της Σύμβασης, δεν οφείλεται σε σφάλμα ή αμέλεια από μέρους τους ή από μέρος των υπεργολάβων, των συνδεδεμένων οντοτήτων ή τρίτων που λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση και αποδεικνύεται ότι δεν θα μπορούσε να αποφευχθεί παρά την επίδειξη της δέουσας επιμέλειας. Δεν είναι δυνατόν να προβληθούν ως ανωτέρα βία τα ακόλουθα: εργατικές διαφορές, απεργίες ή οικονομικά προβλήματα ή τυχόν ελαττώματα υπηρεσίας, εξοπλισμού ή υλικού ή καθυστερήσεις στη διάθεσή τους, εκτός εάν προκύπτουν άμεσα από προσηκούμενη περίπτωση ανωτέρας βίας.

«Επίσημη κοινοποίηση»: μορφή επικοινωνίας μεταξύ των μερών, η οποία πραγματοποιείται γραπτώς μέσω απλού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

«Απάτη»: κάθε εσκεμμένη πράξη ή παράλειψη που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης και η οποία συνδέεται με τη χρήση ή υποβολή πλαστών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων ή με τη μη γνωστοποίηση πληροφοριών κατά παράβαση συγκεκριμένης υποχρέωσης.

«Περίοδος εκτέλεσης»: η περίοδος εκτέλεσης των δραστηριοτήτων που αποτελούν μέρος του σχεδίου, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο Ι.2.2.

«Έμμεσες δαπάνες»: οι δαπάνες που δεν αποτελούν ειδικές δαπάνες άμεσα συνδεδεμένες με την εκτέλεση του σχεδίου και συνεπώς δεν μπορούν να καταλογιστούν άμεσα σε αυτήν. Δεν περιλαμβάνουν δαπάνες που μπορούν να χαρακτηριστούν ή έχουν δηλωθεί ως επιλέξιμες άμεσες δαπάνες.

«Παρατυπία»: κάθε παραβίαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου, η οποία είναι αποτέλεσμα πράξης ή παράλειψης δικαιούχου και ζημιώνει, ή ενδέχεται να ζημιώσει, τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

«Ανώτατο ποσό της επιχορήγησης»: η ανώτατη συνεισφορά της ΕΕ στο σχέδιο, όπως ορίζεται στο άρθρο Ι.3.1.

«Ήδη υφιστάμενο υλικό»: κάθε υλικό, έγγραφο, τεχνολογία ή τεχνογνωσία που υπάρχει πριν από τη χρήση του από τον δικαιούχο για την παραγωγή αποτελέσματος κατά την εκτέλεση του σχεδίου.

«Ήδη υφιστάμενο δικαίωμα»: κάθε δικαίωμα βιομηχανικής και διανοητικής ιδιοκτησίας επί του ήδη υφιστάμενου υλικού· μπορεί να συνιστά δικαίωμα κυριότητας, δικαίωμα άδειας χρήσης και/ή δικαίωμα χρήσης που ανήκει στον δικαιούχο, ή σε οποιοδήποτε άλλο τρίτο μέρος.

«Συναφές πρόσωπο»: κάθε πρόσωπο το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί να εκπροσωπεί τον δικαιούχο ή να λαμβάνει αποφάσεις για λογαριασμό του.

«Ημερομηνία έναρξης»: η ημερομηνία κατά την οποία ξεκινά η εκτέλεση του σχεδίου όπως προβλέπεται στο άρθρο Ι.2.2.

«Σύμβαση υπεργολαβίας»: σύμβαση κατά την έννοια του άρθρου ΙΙ.10, η οποία καλύπτει την εκτέλεση από τρίτο καθηκόντων που αποτελούν μέρος του σχεδίου όπως περιγράφεται στο παράρτημα ΙΙ.

«Σοβαρό σφάλμα»: κάθε παραβίαση διάταξης Σύμβασης, η οποία είναι αποτέλεσμα πράξης ή παράλειψης και ζημιώνει, ή ενδέχεται να ζημιώσει, τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.2 — ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

Ο δικαιούχος:

- α) ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον για την εκτέλεση του σχεδίου βάσει της Σύμβασης. Ε
- β) οφείλει να συμμορφώνεται με οποιοσδήποτε νομικές υποχρεώσεις τις οποίες υπέχει δυνάμει του εφαρμοστέου ενωσιακού, διεθνούς και εθνικού δικαίου·
- γ) οφείλει να ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή για κάθε γεγονός ή περίπτωση που έχει περιέλθει σε γνώση του και ενδέχεται να επηρεάσει ή να καθυστερήσει την εκτέλεση του σχεδίου
- δ) οφείλει να ενημερώνει αμέσως τον συντονιστή:
 - (i) για κάθε αλλαγή της νομικής, οικονομικής, τεχνικής ή οργανωτικής κατάστασής του ή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του και για κάθε αλλαγή της επωνυμίας, της διεύθυνσης ή του νόμιμου εκπροσώπου του·
 - (ii) για κάθε αλλαγή της νομικής, οικονομικής, τεχνικής ή οργανωτικής κατάστασης ή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των συνδεδεμένων οντοτήτων του και για κάθε αλλαγή της επωνυμίας, της διεύθυνσης ή του νόμιμου εκπροσώπου τους

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.3 — ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

ΙΙ.3.1 Μορφή και μέσα επικοινωνίας

Κάθε επικοινωνία σχετικά με τη συμφωνία ή την εκτέλεσή της πρέπει:

- α) να υποβάλλεται εγγράφως (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή)·

β) να φέρει τον αριθμό της Σύμβασης· και

γ) να πραγματοποιείται με τη χρήση των στοιχείων επικοινωνίας που προσδιορίζονται στο άρθρο Ι.6.

Εάν οποιοδήποτε από τα μέρη ζητήσει γραπτή επιβεβαίωση κοινοποίησης ηλεκτρονικής επικοινωνίας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ο αποστολέας πρέπει να προσκομίσει το υπογεγραμμένο πρωτότυπο της εν λόγω κοινοποίησης σε έντυπη μορφή το ταχύτερο δυνατό.

II.3.2 Ημερομηνία κοινοποιήσεων

Κάθε κοινοποίηση θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί όταν έχει παραληφθεί από το παραλαμβάνον μέρος, εκτός εάν η συμφωνία ορίζει ότι η κοινοποίηση θεωρείται πραγματοποιηθείσα κατά την ημερομηνία αποστολής της κοινοποίησης.

Η ηλεκτρονική αλληλογραφία θεωρείται παραληφθείσα από το παραλαμβάνον μέρος κατά την ημέρα αποστολής του μηνύματος ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, υπό τον όρο ότι έχει αποσταλεί στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παρατίθεται στο άρθρο Ι.6. Το αποστέλλον μέρος πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει την ημερομηνία αποστολής. Εάν το αποστέλλον μέρος λάβει αναφορά μη παράδοσης, πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να διασφαλίσει την πραγματική παραλαβή της κοινοποίησης από το άλλο μέρος μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή απλού ταχυδρομείου. Στην περίπτωση αυτή, το αποστέλλον μέρος δεν θεωρείται ότι παρέβη την υποχρέωσή του να αποστείλει την κοινοποίηση εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

Αλληλογραφία που αποστέλλεται στην Επιτροπή μέσω ταχυδρομείου ή υπηρεσίας ταχυμεταφοράς θεωρείται ότι έχει παραληφθεί από την Επιτροπή κατά την ημερομηνία καταχώρισής της από τη διοικητική μονάδα που προσδιορίζεται στο άρθρο Ι.6.2.

Οι *επίσημες κοινοποιήσεις* θεωρείται ότι έχουν παραληφθεί από το παραλαμβάνον μέρος κατά την ημερομηνία παραλαβής που αναγράφεται στο αποδεικτικό που λαμβάνει το αποστέλλον μέρος ότι το μήνυμα παραδόθηκε στον συγκεκριμένο παραλήπτη.

Άρθρο II.4 - ΕΥΘΥΝΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ

II.4.1 Η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για ζημία που προκαλεί ή στην οποία υπόκειται ο δικαιούχος, συμπεριλαμβανομένης της ζημίας που προκαλείται σε τρίτους συνεπεία ή κατά την εκτέλεση του σχεδίου.

II.4.2 Εξαιρουμένων των περιπτώσεων *ανωτέρας βίας*, ο δικαιούχος πρέπει να αποζημιώσει την Επιτροπή για οποιαδήποτε ζημία υποστεί συνεπεία της εκτέλεσης του σχεδίου ή διότι το σχέδιο δεν εκτελέστηκε σε πλήρη συμμόρφωση προς τη Σύμβαση

Άρθρο II.5 — ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

II.5.1 Ο δικαιούχος οφείλει να λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την πρόληψη κάθε κατάστασης *σύγκρουσης συμφερόντων*.

II.5.2 Ο δικαιούχος πρέπει να ενημερώνει την Επιτροπή αμελλητί για οποιαδήποτε κατάσταση η οποία συνιστά ή είναι πιθανό να οδηγήσει σε *σύγκρουση συμφερόντων*. Λαμβάνει αμέσως όλα τα αναγκαία μέτρα για την επανόρθωση αυτής της κατάστασης.

Η Επιτροπή δύναται να εξακριβώσει αν τα μέτρα που έχουν ληφθεί είναι τα κατάλληλα και να απαιτήσει τη λήψη συμπληρωματικών μέτρων εντός καθορισμένης προθεσμίας.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.6 — ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΧΕΜΥΘΕΙΑΣ

ΙΙ.6.1 Κατά την εκτέλεση του σχεδίου και για διάστημα πέντε ετών μετά την πληρωμή του υπολοίπου, τα μέρη πρέπει να χειρίζονται με εχεμύθεια οποιοσδήποτε *πληροφορίες και έγγραφα εμπιστευτικού χαρακτήρα*.

ΙΙ.6.2 Τα μέρη μπορούν να χρησιμοποιούν *πληροφορίες και έγγραφα εμπιστευτικού χαρακτήρα* για λόγους πέραν της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους βάσει της Σύμβασης μόνον εφόσον έχουν εξασφαλίσει προηγουμένως τη γραπτή συμφωνία του άλλου μέρους.

ΙΙ.6.3 Οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας δεν ισχύουν εάν:

- α) το κοινοποιούν μέρος συμφωνεί να αποδεσμευτεί το άλλο μέρος από τις εν λόγω υποχρεώσεις·
- β) οι *πληροφορίες ή τα έγγραφα εμπιστευτικού χαρακτήρα* δημοσιοποιηθούν με άλλους τρόπους και όχι κατά παράβαση των υποχρεώσεων εμπιστευτικότητας·
- γ) η δημοσιοποίηση *πληροφοριών ή εγγράφων εμπιστευτικού χαρακτήρα* απαιτείται από τον νόμο.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.7 — ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**ΙΙ.7.1 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Επιτροπή**

Η επεξεργασία οποιωνδήποτε προσωπικών δεδομένων περιλαμβάνονται στη συμφωνία πρέπει να πραγματοποιείται από την Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.¹

Η επεξεργασία τέτοιου είδους δεδομένων πρέπει να πραγματοποιείται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων που ορίζεται στο άρθρο Ι.6.1 αποκλειστικά για την εκτέλεση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της Σύμβασης ή για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων απλών και λογιστικών ελέγχων και ερευνών σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ.27.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα πρόσβασης και διόρθωσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει να αποστέλλουν τυχόν ερωτήματα σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τους αφορούν στον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων που ορίζεται στο άρθρο Ι.6.1.

Ο δικαιούχος έχουν δικαίωμα προσφυγής, ανά πάσα στιγμή, στον Ευρωπαϊό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

ΙΙ.7.2 Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το δικαιούχο

Ο δικαιούχος πρέπει να επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της Σύμβασης τηρώντας το ισχύον ενωσιακό και εθνικό δικαιο για την προστασία των δεδομένων (συμπεριλαμβανομένων των αδειοδοτήσεων και των απαιτήσεων κοινοποίησης).

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στο προσωπικό του πρόσβαση μόνο στα δεδομένα που είναι απολύτως αναγκαία για την εκτέλεση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της Σύμβασης.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

Ο δικαιούχος πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας έναντι των εγγενών κινδύνων που συνεπάγονται η επεξεργασία και η φύση των σχετικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με σκοπό:

- α) να αποτρέπεται η πρόσβαση μη εξουσιοδοτημένου προς τούτο προσώπου σε συστήματα πληροφορικής που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ειδικότερα:
 - (i) η μη εξουσιοδοτημένη ανάγνωση, αντιγραφή, αλλοίωση ή απομάκρυνση μέσω αποθήκευσης·
 - (ii) η μη εξουσιοδοτημένη εισαγωγή δεδομένων στη μνήμη, καθώς και κάθε μη εξουσιοδοτημένη γνωστοποίηση, αλλοίωση ή διαγραφή αποθηκευμένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα·
 - (iii) η μη εξουσιοδοτημένη χρήση συστημάτων επεξεργασίας δεδομένων μέσω εγκαταστάσεων διαβίβασης δεδομένων·
- β) να διασφαλίζεται ότι οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες συστήματος επεξεργασίας δεδομένων διαθέτουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τα οποία τους έχει χορηγηθεί δικαίωμα πρόσβασης·
- γ) να καταγράφονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν κοινοποιηθεί, η χρονική στιγμή της κοινοποίησής τους και ο αποδέκτης τους·
- δ) να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία για λογαριασμό τρίτων υπόκεινται μόνο στην επεξεργασία που προβλέπεται από την Επιτροπή·
- ε) να διασφαλίζεται ότι, κατά την κοινοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και κατά τη διαβίβαση των μέσων αποθήκευσης, δεν είναι δυνατή η μη εξουσιοδοτημένη ανάγνωση, αντιγραφή ή διαγραφή των δεδομένων·
- στ) να σχεδιάζεται η οργανωτική δομή τους κατά τρόπο ώστε να πληρούνται οι απαιτήσεις προστασίας δεδομένων.

Άρθρο ΙΙ.8 — ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

ΙΙ.8.1 Ενημέρωση για τη χρηματοδότηση της Ένωσης και χρήση του εμβλήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εκτός εάν η Επιτροπή ζητήσει ή αποδεχθεί κάτι διαφορετικό, σε κάθε κοινοποίηση ή δημοσίευση που πραγματοποιείται από το δικαιούχο, σχετικά με το σχέδιο, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο συνεδρίων ή σεμιναρίων, ή σε κάθε πληροφορία ή διαφημιστικό υλικό (όπως έντυπα, φυλλάδια, αφίσες, παρουσιάσεις, σε ηλεκτρονική μορφή κ.λπ.), πρέπει:

- α) να αναφέρεται ότι το σχέδιο έχει λάβει χρηματοδότηση από την Ένωση· και
- β) να απεικονίζεται το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όταν το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης απεικονίζεται σε συνδυασμό με άλλο λογότυπο, πρέπει να είναι δεόντως προβεβλημένο.

Η υποχρέωση απεικόνισης του εμβλήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν παρέχει στο δικαιούχο το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης. Ο δικαιούχος δεν πρέπει να οικειοποιείται το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οποιοδήποτε ανάλογο εμπορικό σήμα ή λογότυπο, μέσω καταχώρισης ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Για τους σκοπούς του πρώτου, του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου, και υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτά, οι δικαιούχοι μπορεί να χρησιμοποιεί το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς να λαμβάνει προηγουμένως άδεια από την Επιτροπή.

II.8.2 Αποποίηση ευθύνης της Επιτροπής

Κάθε κοινοποίηση ή δημοσίευση που πραγματοποιείται από το δικαιούχο, από κοινού ή μεμονωμένα, σε οποιαδήποτε μορφή και με οποιαδήποτε μέσα σχετικά με το σχέδιο, πρέπει να αναφέρει:

- α) ότι εκφράζει μόνο την άποψη του συντάκτη και
- β) ότι η Επιτροπή δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε χρήση των περιεχόμενων πληροφοριών.

Άρθρο II.9 — Ήδη υφιστάμενα δικαιώματα, κυριότητα και χρήση των αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανόμενων των δικαιωμάτων διανοητικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας)

II.9.1 Κυριότητα του δικαιούχου επί των αποτελεσμάτων

Ο δικαιούχος διατηρεί την κυριότητα επί των αποτελεσμάτων του σχεδίου, συμπεριλαμβανόμενων των δικαιωμάτων βιομηχανικής και διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και επί των εκθέσεων και λοιπών εγγράφων που σχετίζονται με αυτή, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στη συμφωνία.

II.9.2 Ήδη υφιστάμενα δικαιώματα

Εάν η Επιτροπή αποστείλει στο δικαιούχο γραπτό αίτημα στο οποίο προσδιορίζεται ποια αποτελέσματα σκοπεύει να χρησιμοποιήσει, ο δικαιούχος πρέπει:

- α) να καταρτίσει κατάλογο στον οποίο να προσδιορίζονται όλα τα *ήδη υφιστάμενα δικαιώματα* που περιλαμβάνονται στα εν λόγω αποτελέσματα και
- β) να διαβιβάσει τον εν λόγω κατάλογο στην Επιτροπή το αργότερο μαζί με την αίτηση πληρωμής του υπολοίπου.

Ο δικαιούχος πρέπει να διασφαλίζει ότι ο ίδιος ή οι συνδεδεμένες με αυτόν οντότητες έχουν κάθε δικαίωμα να χρησιμοποιούν τυχόν *ήδη υφιστάμενα δικαιώματα* κατά την εκτέλεση της Σύμβασης.

II.9.3 Δικαίωμα χρήσης αποτελεσμάτων και ήδη υφισταμένων δικαιωμάτων από την Ένωση

Ο δικαιούχος χορηγεί στην Ένωση τα ακόλουθα δικαιώματα χρήσης των αποτελεσμάτων του σχεδίου:

- α) χρήση για ίδιους σκοπούς, και ειδικότερα διάθεση σε πρόσωπα που εργάζονται για την Επιτροπή ή για άλλα θεσμικά όργανα, οργανισμούς και υπηρεσίες της Ένωσης και θεσμικά όργανα των κρατών μελών, καθώς και για σκοπούς αντιγραφής και αναπαραγωγής, εν όλω ή εν μέρει και σε απεριόριστο αριθμό αντιτύπων·
- β) αναπαραγωγή: το δικαίωμα να επιτρέπει την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή των αποτελεσμάτων με οποιοδήποτε μέσο (μηχανικό, ψηφιακό ή άλλο) και υπό οποιαδήποτε μορφή, εν όλω ή εν μέρει·
- γ) γνωστοποίηση στο κοινό: το δικαίωμα να επιτρέπει κάθε προβολή, παρουσίαση ή γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων στο κοινό, με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, καθώς και να καθιστά προσιτά

τα αποτελέσματα στο κοινό κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση σε αυτά όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος· το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει επίσης τη γνωστοποίηση και αναμετάδοση μέσω καλωδιακής ή δορυφορικής λήψης·

- δ) διανομή: το δικαίωμα να επιτρέπει κάθε μορφή διανομής των αποτελεσμάτων ή αντιγράφων των αποτελεσμάτων στο κοινό·
- ε) προσαρμογή: το δικαίωμα τροποποίησης των αποτελεσμάτων·
- στ) μετάφραση·
- ζ) το δικαίωμα να αποθηκεύει και να αρχειοθετεί τα αποτελέσματα σύμφωνα με τους κανόνες διαχείρισης εγγράφων που ισχύουν για την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιοποίησης ή της μετατροπής του μορφοτύπου για λόγους φύλαξης ή περαιτέρω χρήσης·
- η) όταν τα αποτελέσματα είναι έγγραφα, το δικαίωμα να επιτρέπει την περαιτέρω χρήση των εγγράφων σύμφωνα με την απόφαση 2011/833/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2011, για την περαιτέρω χρήση εγγράφων της Επιτροπής, εφόσον η εν λόγω απόφαση είναι εφαρμοστέα και εφόσον τα έγγραφα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της και δεν εξαιρούνται από αυτό βάσει διατάξεων της εν λόγω απόφασης. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, οι όροι «περαιτέρω χρήση» και «έγγραφο» χρησιμοποιούνται με την έννοια που τους αποδίδεται στην απόφαση 2011/833/ΕΕ·

Τα ανωτέρω δικαιώματα χρήσης μπορούν να προσδιορίζονται περαιτέρω στους ειδικούς όρους.

Οι ειδικοί όροι είναι δυνατόν να προβλέπουν πρόσθετα δικαιώματα χρήσης από την Ένωση.

Ο δικαιούχος πρέπει να διασφαλίζει ότι η Ένωση έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί τυχόν *ήδη υφιστάμενα δικαιώματα* τα οποία περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα του σχεδίου. Τα *ήδη υφιστάμενα δικαιώματα* πρέπει να χρησιμοποιούνται για τους ίδιους σκοπούς και υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για τα δικαιώματα χρήσης των αποτελεσμάτων του σχεδίου, εκτός εάν ορίζεται άλλως στους ειδικούς όρους.

Πληροφορίες για τον κάτοχο των δικαιωμάτων δημιουργού πρέπει να δίδονται κατά τη δημοσιοποίηση του αποτελέσματος από την Ένωση. Οι εν λόγω πληροφορίες πρέπει να έχουν την ακόλουθη μορφή: «© — έτος — όνομα του κατόχου δικαιωμάτων δημιουργού. Με την επιφύλαξη όλων των δικαιωμάτων. Άδεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπό προϋποθέσεις.».

Εάν ο δικαιούχος χορηγήσει δικαιώματα χρήσης στην Επιτροπή, αυτό δεν θίγει τις υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου II.6 ή την υποχρέωση του δικαιούχου δυνάμει του άρθρου II.3.1.

ΑΡΘΡΟ II.10 — ΑΝΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

II.10.1 Εάν για την εκτέλεση του σχεδίου απαιτείται η προμήθεια αγαθών, η εκτέλεση έργων ή η παροχή υπηρεσιών, ο δικαιούχος πρέπει να αναθέτει τη σύμβαση στην πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά ή, κατά περίπτωση, στην προσφορά με τη χαμηλότερη τιμή. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να αποφεύγουν οποιαδήποτε *σύγκρουση συμφερόντων*.

Ο δικαιούχος πρέπει να διασφαλίζει ότι η Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορούν να ασκήσουν τα δικαιώματά τους βάσει του άρθρου II.27 και έναντι των αναδόχων τους.

II.10.2 Ο δικαιούχος που είναι «αναθέτουσα αρχή» κατά την έννοια της οδηγίας 2014/24/ΕΕ² ή «αναθέτουσα οντότητα» κατά την έννοια της οδηγίας 2014/25/ΕΕ³ πρέπει να συμμορφώνεται με τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες περί δημοσίων συμβάσεων.

Ο δικαιούχος πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι προϋποθέσεις που ισχύουν για τον ίδιο δυνάμει των άρθρων II.4, II.5, II.6 και II.9 ισχύουν και για τους αναδόχους.

II.10.3 Ο δικαιούχος παραμένει ο μόνος υπεύθυνος για την εκτέλεση του σχεδίου και για την τήρηση των διατάξεων της Σύμβασης.

II.10.4. Εάν ο δικαιούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του άρθρου II.10.1, οι δαπάνες που συνδέονται με την οικεία σύμβαση θεωρούνται μη επιλέξιμες σύμφωνα με το άρθρο II.19.2 στοιχεία γ), δ) και ε).

Εάν ο δικαιούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του άρθρου II.10.2, η επιχορήγηση μπορεί να μειωθεί σύμφωνα με το άρθρο II.25.4.

ΑΡΘΡΟ II.11 — ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

II.11.1 Ο δικαιούχος μπορεί να αναθέτει σε υπεργολάβους καθήκοντα τα οποία αποτελούν μέρος του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να εξασφαλίζει ότι, πέραν των προϋποθέσεων που ορίζονται στο άρθρο II.10, πληρούνται επίσης οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η υπεργολαβική ανάθεση δεν καλύπτει βασικά καθήκοντα του σχεδίου·
- β) η προσφυγή σε υπεργολαβική ανάθεση δικαιολογείται από τη φύση του σχεδίου και από τις ανάγκες για την εκτέλεσή της·
- γ) οι εκτιμώμενες δαπάνες της υπεργολαβικής ανάθεσης προσδιορίζονται σαφώς στον εκτιμώμενο προϋπολογισμό που παρατίθεται στο παράρτημα II·
- δ) η προσφυγή σε υπεργολαβική ανάθεση, εφόσον δεν προβλέπεται στο παράρτημα II, ανακοινώνεται από τον δικαιούχο και εγκρίνεται από την Επιτροπή. Η Επιτροπή μπορεί να χορηγήσει έγκριση:
 - i) πριν από την προσφυγή σε υπεργολαβική ανάθεση, εφόσον ο δικαιούχος ζητήσει τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο II.13· ή
 - ii) μετά την προσφυγή σε υπεργολαβική ανάθεση εφόσον αυτή:
 - αιτιολογείται ρητώς στην ενδιάμεση ή στην τελική τεχνική έκθεση, οι οποίες αναφέρονται στα άρθρα I.4.3 και I.4.4· και
 - δεν συνεπάγεται τροποποιήσεις της Σύμβασης οι οποίες θα έθεταν υπό αμφισβήτηση την απόφαση επιχορήγησης ή θα παραβίαζαν την αρχή της ίσης μεταχείρισης των αιτούντων·

² Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

³ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ.

- ε) ο δικαιούχος εξασφαλίζει ότι οι προϋποθέσεις που ισχύουν για τον ίδιο σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ.8 ισχύουν επίσης και για τους υπεργολάβους.

ΙΙ.11.2 Εάν ο δικαιούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του άρθρου ΙΙ.11.1 στοιχεία α), β), γ) ή δ), οι δαπάνες που συνδέονται με την οικεία σύμβαση θεωρούνται μη επιλέξιμες σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ.19.2 στοιχείο στ).

Εάν ο δικαιούχος αθετήσει την υποχρέωση που υπέχει βάσει του άρθρου ΙΙ.11.1 στοιχείο ε), η επιχορήγηση μπορεί να μειωθεί σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ.25.4.

Άρθρο ΙΙ.12 — ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΡΙΤΩΝ

ΙΙ.12.1 Εάν, κατά την εκτέλεση του σχεδίου, ο δικαιούχος χρειαστεί να παράσχει οικονομική ενίσχυση σε τρίτους, ο δικαιούχος πρέπει να παρέχει την εν λόγω ενίσχυση σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παραρτήματος ΙΙ. Βάσει των προϋποθέσεων αυτών, πρέπει να δηλώνονται τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:

- α) το ανώτατο ποσό της οικονομικής ενίσχυσης. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 60 000 EUR για κάθε τρίτο μέρος, εκτός εάν η οικονομική ενίσχυση αποτελεί τον πρωταρχικό σκοπό του σχεδίου σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ·
- β) τα κριτήρια καθορισμού του ακριβούς ποσού της οικονομικής ενίσχυσης·
- γ) τα διάφορα είδη δραστηριοτήτων που μπορούν να λάβουν οικονομική ενίσχυση, βάσει καθορισμένου καταλόγου·
- δ) τα πρόσωπα ή τις κατηγορίες προσώπων που μπορούν να λάβουν οικονομική ενίσχυση·
- ε) τα κριτήρια χορήγησης της οικονομικής ενίσχυσης.

ΙΙ.12.2 Κατ' εξαίρεση από το άρθρο ΙΙ.12.1, εάν η οικονομική ενίσχυση έχει τη μορφή βραβείου, ο δικαιούχος πρέπει να χορηγεί την εν λόγω ενίσχυση σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παραρτήματος ΙΙ. Βάσει των προϋποθέσεων αυτών, πρέπει να δηλώνονται τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:

- α) οι όροι συμμετοχής·
- β) τα κριτήρια βράβευσης·
- γ) το ποσό του βραβείου·
- δ) οι τρόποι πληρωμής.

ΙΙ.12.3 Ο δικαιούχος πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι προϋποθέσεις που ισχύουν για τον ίδιο σύμφωνα με τα άρθρα ΙΙ.4, ΙΙ.5, ΙΙ.6, ΙΙ.8, ΙΙ.9 και ΙΙ.27 ισχύουν και για τους τρίτους που λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση.

Άρθρο ΙΙ.13 — ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΙΙ.13.1 Κάθε τροποποίηση της Σύμβασης πρέπει να πραγματοποιείται εγγράφως.

ΙΙ.13.2 Η τροποποίηση δεν μπορεί να έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα να επιφέρει αλλαγές στη Σύμβαση οι οποίες θα έθεταν υπό αμφισβήτηση την απόφαση επιχορήγησης ή θα παραβίαζαν την αρχή της ίσης μεταχείρισης των αιτούντων.

ΙΙ.13.3 Κάθε αίτηση τροποποίησης πρέπει:

- α) να είναι δεόντως αιτιολογημένη·
- β) να συνοδεύεται από κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα· και

γ) να αποστέλλεται εγκαίρως στο άλλο μέρος πριν αρχίσει να παράγει αποτελέσματα, και σε κάθε περίπτωση έναν μήνα πριν από τη λήξη της *περιόδου εκτέλεσης*.

Το στοιχείο γ) δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες από το μέρος που αιτείται την τροποποίηση, εφόσον το άλλο μέρος συμφωνεί.

II.13.4 Σε περίπτωση επιχορήγησης λειτουργικών δαπανών, η περίοδος που αναφέρεται στο άρθρο I.2.2 δε δύναται να παραταθεί μέσω τροποποίησης.

II.13.5 Οι τροποποιήσεις αρχίζουν να ισχύουν την ημερομηνία κατά την οποία υπογράφονται από το τελευταίο μέρος ή από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης τροποποίησης.

Οι τροποποιήσεις αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα από την ημερομηνία που συμφωνείται από τα μέρη ή, εάν δεν έχει συμφωνηθεί ημερομηνία, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της τροποποίησης.]

ΑΡΘΡΟ II.14 — ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ

II.14.1 Ο δικαιούχος δεν μπορεί να εκχωρήσει σε τρίτους καμία αξίωσή του για πληρωμή προς την Επιτροπή, εκτός εάν έχει λάβει έγκριση από την Επιτροπή βάσει, δεόντως αιτιολογημένου έγγραφου αιτήματος του.

Εάν η Επιτροπή δεν αποδεχθεί την εκχώρηση ή εάν δεν τηρούνται οι όροι της, η εκχώρηση δεν έχει καμία ισχύ έναντι αυτής.

II.14.2 Σε καμία περίπτωση η εκχώρηση δεν απαλλάσσει τον δικαιούχο από τις υποχρεώσεις του έναντι της Επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ II.15 — ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ

II.15.1 Συμβαλλόμενο μέρος το οποίο αντιμετωπίζει περίπτωση ανωτέρας βίας πρέπει να αποστέλλει αμελλητί επίσημη κοινοποίηση στο άλλο μέρος, αναφέροντας τη φύση της κατάστασης ή του συμβάντος, την πιθανή διάρκεια και τις προβλεπόμενες συνέπειες.

II.15.2 Οι συμβαλλόμενοι πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των ζημιών που οφείλονται σε λόγους ανωτέρας βίας. Πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να συνεχιστεί η εκτέλεση του Σχεδίου το συντομότερο δυνατόν.

II.15.3 Ο συμβαλλόμενος που αντιμετωπίζει περίπτωση ανωτέρας βίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αθετεί τις υποχρεώσεις που υπέχει στο πλαίσιο της Σύμβασης, εάν η εκπλήρωσή τους εμποδίζεται από ανωτέρα βία.

ΑΡΘΡΟ II.16 — ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

II.16.1 Αναστολή εκτέλεσης από το δικαιούχο

Ο δικαιούχος, δύναται να αναστείλει την εκτέλεση του Σχεδίου ή μέρους αυτού εάν η εκτέλεση καθίσταται αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερής λόγω έκτακτων περιστάσεων, και ιδίως λόγω ανωτέρας βίας.

Ο δικαιούχος πρέπει να ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή, δηλώνοντας:

α) τους λόγους της αναστολής, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερειών σχετικά με την ημερομηνία ή την περίοδο επέλευσης των έκτακτων περιστάσεων και

β) την προβλεπόμενη ημερομηνία επανέναρξης εκτέλεσης του Σχεδίου.

Μόλις οι περιστάσεις επιτρέψουν στον δικαιούχο να συνεχίσει την εκτέλεση του Σχεδίου, ο δικαιούχος πρέπει να ενημερώσει αμέσως την Επιτροπή και να υποβάλει αίτημα τροποποίησης του Σχεδίου, όπως προβλέπεται στο άρθρο ΙΙ.16.3. Η εν λόγω υποχρέωση δεν ισχύει εάν η Σύμβαση ή η συμμετοχή δικαιούχου καταγγελθεί σύμφωνα με τα άρθρα ΙΙ.17.1, ΙΙ.17.2 ή το άρθρο ΙΙ.17.3.1 στοιχεία (γ) ή (δ)

ΙΙ.16.2 Αναστολή εκτέλεσης από την Επιτροπή

ΙΙ.16.2.1 Λόγοι αναστολής

Η Επιτροπή δύναται να αναστείλει την εκτέλεση του Σχεδίου ή μέρους αυτού:

α) εάν η Επιτροπή διαθέτει αποδείξεις ότι ο δικαιούχος έχει διαπράξει ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες ή απάτη κατά τη διαδικασία ανάθεσης ή την εκτέλεση της Σύμβασης, ή εάν ο δικαιούχος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της Σύμβασης·

β) εάν η Επιτροπή διαθέτει αποδείξεις ότι ο δικαιούχος έχει διαπράξει συστηματικά ή επανειλημμένα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή ουσιώδη αθέτηση των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο άλλων επιχορηγήσεων από την Ένωση ή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ), οι οποίες χορηγήθηκαν στον εν λόγω δικαιούχο υπό ανάλογους όρους και τα εν λόγω σφάλματα, οι παρατυπίες, η απάτη ή η αθέτηση έχουν ουσιώδη επίδραση στην εν λόγω επιχορήγηση ή

γ) εάν η Επιτροπή έχει την υπόνοια ότι ένας δικαιούχος έχει διαπράξει ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή αθέτηση υποχρεώσεων κατά τη διαδικασία ανάθεσης ή την εκτέλεση της Σύμβασης και πρέπει να εξακριβώσει εάν αυτό πράγματι ισχύει.

ΙΙ.16.2.2 Διαδικασία αναστολής

Βήμα 1 — Πριν από την αναστολή εκτέλεσης του Σχεδίου, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση στον δικαιούχο:

(a) Ενημερώνοντας τον σχετικά με:

- (i) την πρόθεσή της να αναστείλει την εκτέλεση
- (ii) τους λόγους της αναστολής;
- (iii) τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την επανέναρξη της εκτέλεσης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο ΙΙ.16.2.1 στοιχεία (α) και (β), και

(b) καλώντας τον να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός 30 ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της επίσημης κοινοποίησης/ γνωστοποίησης.

Βήμα 2 — Εάν η Επιτροπή δεν λάβει παρατηρήσεις ή αποφασίσει να συνεχίσει τη διαδικασία παρά τις παρατηρήσεις που έλαβε, πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση στον δικαιούχο ενημερώνοντάς τον σχετικά με:

- (a) την αναστολή της εκτέλεσης
- (b) τους λόγους της αναστολής, και
- (c) τις τελικές προϋποθέσεις για τη επανέναρξη της εκτέλεσης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο ΙΙ.16.2.1 στοιχεία (α) και (β); ή

- (d) την ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της απαιτούμενης εξακρίβωσης στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο ΙΙ.16.2.1 στοιχείο (γ).

Η αναστολή αρχίζει να παράγει αποτελέσματα την ημέρα λήψης της επίσημης κοινοποίησης/ γνωστοποίησης από τον δικαιούχο ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται στην επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση.

Διαφορετικά, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση στο δικαιούχο ενημερώνοντάς τον ότι δεν θα συνεχίσει τη διαδικασία αναστολής.

ΙΙ.16.2.3 Επανάραξη της εκτέλεσης

Προκειμένου να αρχίσει εκ νέου η εκτέλεση, ο δικαιούχος πρέπει να εκπληρώσει τις κοινοποιηθείσες προϋποθέσεις το συντομότερο δυνατό και να ενημερώσει την Επιτροπή για την πρόοδο που σημειώθηκε στο θέμα αυτό.

Εάν εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις για την επανάραξη της εκτέλεσης ή πραγματοποιηθούν οι απαραίτητοι έλεγχοι εξακρίβωσης, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση στο δικαιούχο:

- α) ενημερώνοντάς τον ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την άρση της αναστολής και
- β) ζητώντας του να υποβάλει αίτηση τροποποίησης της Σύμβασης όπως προβλέπεται στο άρθρο ΙΙ.16.3. Η εν λόγω υποχρέωση δεν υφίσταται εάν η Σύμβαση ή η συμμετοχή δικαιούχου καταγγεληθεί σύμφωνα με τα άρθρα ΙΙ.17.1, ΙΙ.17.2 ή το άρθρο ΙΙ.17.3.1 στοιχεία (γ), (ζ) ή (η)

ΙΙ.16.3 Συνέπειες της αναστολής εκτέλεσης

Εάν είναι δυνατή η επανάραξη της εκτέλεσης του Σχεδίου και η Σύμβαση δεν έχει καταγγεληθεί, πρέπει να τροποποιηθεί η Σύμβαση, βάσει του άρθρου ΙΙ.13 προκειμένου:

- α) να καθοριστεί η ημερομηνία επανέναρξης του Σχεδίου·
- β) να παραταθεί η διάρκεια του Σχεδίου και
- γ) να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες αλλαγές για την προσαρμογή του Σχεδίου στη νέα κατάσταση.

Η αναστολή αίρεται από την ημερομηνία επανέναρξης που ορίζεται στην τροποποίηση. Η ημερομηνία αυτή, δύναται να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της τροποποίησης.

Τυχόν δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναστολής για την εκτέλεση του αναστέλλοντος Σχεδίου ή του αναστέλλοντος μέρους του δεν επιστρέφονται ούτε καλύπτονται από την επιχορήγηση.

Η αναστολή εκτέλεσης του Σχεδίου δε θίγει το δικαίωμα της Επιτροπής να καταγγείλει τη Σύμβαση, σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ.17.3, να απομειώσει την επιχορήγηση ή να ανακτήσει αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά, σύμφωνα με τα άρθρα ΙΙ.25.4 και ΙΙ.26.

Κανένα αντισυμβαλλόμενο μέρος δεν έχει δικαίωμα να απαιτήσει αποζημίωση λόγω του αναστολής από το έτερο μέρος.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.17 — ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**ΙΙ.17.1 Καταγγελία της Σύμβασης από το δικαιούχο**

Ο δικαιούχος μπορεί να καταγγείλει τη Σύμβαση.

Ο δικαιούχος πρέπει να αποστείλει στην Επιτροπή επίσημη κοινοποίηση/ γνωστοποίηση / ενημέρωση της καταγγελίας αναφέροντας:

α) τους λόγους της καταγγελίας· και

β) την ημερομηνία κατά την οποία η καταγγελία αρχίζει να παράγει αποτελέσματα. Η ημερομηνία αυτή πρέπει να είναι μεταγενέστερη της επίσημης κοινοποίησης/ γνωστοποίησης.

Εάν ο δικαιούχος ή ο δικαιούχος δεν αναφέρει τους λόγους της καταγγελίας ή εάν η Επιτροπή κρίνει ότι οι προβαλλόμενοι λόγοι δεν δικαιολογούν την καταγγελία, η Σύμβαση θα θεωρείται ότι έχει καταγγελθεί καταχρηστικά.

Η καταγγελία αρχίζει να παράγει αποτελέσματα από την ημέρα που ορίζεται στην επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση / ενημέρωση

ΙΙ.17.2 (Δεν εφαρμόζεται)**ΙΙ.17.3 Καταγγελία της Σύμβασης από την Επιτροπή****ΙΙ.17.3.1 Λόγοι της καταγγελίας**

Η Επιτροπή μπορεί να καταγγείλει τη Σύμβαση εάν:

α) υπάρξει μεταβολή στη νομική, οικονομική, τεχνική ή οργανωτική κατάσταση ή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς του δικαιούχου σε βαθμό που να είναι πιθανό να επηρεάσει ουσιαστικά την εκτέλεση της Σύμβασης ή να θέσει υπό αμφισβήτηση την απόφαση επιχορήγησης

(β) δεν εφαρμόζεται

(γ) ο δικαιούχος δεν εκτελεί το Σχέδιο όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΙΙ ή αθέτησης άλλης ουσιαστικής υποχρέωσης που υπέχει βάσει της Σύμβασης;

(δ) η εκτέλεση του Σχεδίου αποτραπεί ή ανασταλεί λόγω ανωτέρας βίας ή λόγω έκτακτων περιστάσεων και είτε:

(i) η επανέναρξη της εκτέλεσης είναι αδύνατη, ή

(ii) οι απαιτούμενες τροποποιήσεις της Σύμβασης θα έθεταν υπό αμφισβήτηση την απόφαση επιχορήγησης ή θα παραβίαζαν την αρχή της ίσης μεταχείρισης των αιτούντων

(ε) δικαιούχος ή άλλο πρόσωπο το οποίο αναλαμβάνει απεριόριστη ευθύνη για τις οφειλές του εν λόγω δικαιούχου υπόκειται σε οποιαδήποτε από τις καταστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 106 παρ. 1 στ. (α) ή (β) του δημοσιονομικού Κανονισμού;⁴

⁴ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό του Ένωσης.

(στ) δικαιούχος ή άλλο συναφές πρόσωπο υπόκειται σε οποιαδήποτε από τις καταστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 106 παράγραφος 1 στ. (γ), (δ), (ε) ή (στ) ή στο άρθρο 106 παρ. 2 του δημοσιονομικού Κανονισμού;

(ζ) η Επιτροπή διαθέτει αποδείξεις ότι δικαιούχος ή οποιοδήποτε συναφές πρόσωπο έχει διαπράξει ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες ή απάτη κατά τη διαδικασία ανάθεσης ή την εκτέλεση της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης όπου δικαιούχος ή οποιοδήποτε συναφές πρόσωπο έχει υποβάλλει ψευδείς πληροφορίες ή δεν έχει προσκομίσει απαιτούμενες πληροφορίες;

(η) η Επιτροπή διαθέτει αποδείξεις ότι δικαιούχος έχει διαπράξει συστηματικά ή επανειλημμένα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή σοβαρή αθέτηση υποχρεώσεων στο πλαίσιο άλλων επιχορηγήσεων από την Ένωση ή την Ευρατόμ, οι οποίες χορηγήθηκαν σε αυτόν υπό ανάλογους όρους και τα εν λόγω σφάλματα, οι παρατυπίες, η απάτη ή η αθέτηση έχουν ουσιώδη επίδραση στην εν λόγω επιχορήγηση· ή

(θ) η Επιτροπή έχει αποστείλει στο δικαιούχο επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση ζητώντας του να διακόψει τη συμμετοχή συνδεδεμένης οντότητάς του διότι η εν λόγω οντότητα υπόκειται σε κατάσταση προβλεπόμενη στα στοιχεία (στ), (ζ) ή (η) και ο δικαιούχος δεν έχει αιτηθεί τροποποίηση για τη διακοπή της συμμετοχής της οντότητας και την ανακατανομή των καθηκόντων της.

II.17.3.2 Διαδικασία καταγγελίας

Βήμα 1- Πριν καταγγείλει τη Σύμβαση η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση στο δικαιούχο:

(α) ενημερώνοντας τον σχετικά με:

- (i) την πρόθεση της να προβεί σε καταγγελία
- (ii) τους λόγους της καταγγελίας, και

(β) αιτούμενη, εντός 45 ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της επίσημης κοινοποίησης/ γνωστοποίησης,:

- (i) να υποβάλλει παρατηρήσεις, και
- (ii) στην περίπτωση του άρθρου II.17.3.1 στ. (γ), να ενημερώσει την Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα που ελήφθησαν για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις βάσει της Σύμβασης

Βήμα 2 — Εάν η Επιτροπή δεν λάβει παρατηρήσεις ή αποφασίσει να συνεχίσει τη διαδικασία καταγγελίας παρά τις παρατηρήσεις που έλαβε, θα αποστείλει επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση στο δικαιούχο ενημερώνοντάς τον σχετικά με την καταγγελία και την ημερομηνία κατά την οποία αυτή αρχίζει να παράγει συνέπειες.

Διαφορετικά, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση στο δικαιούχο ενημερώνοντάς τον ότι δεν θα συνεχιστεί η διαδικασία καταγγελίας.

Η καταγγελία αρχίζει να παράγει συνέπειες:

α) όσον αφορά καταγγελίες βάσει του άρθρου II.17.3.1 στοιχεία (α), (β), (γ) και (ε): την ημέρα που ορίζεται στην επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση της καταγγελίας που αναφέρεται στην παράγραφο 2 (ήτοι στο βήμα 2 ως ανωτέρω)·

β) όσον αφορά καταγγελίες βάσει του άρθρου II.17.3.1 στοιχεία (δ), (στ), (ζ), (η) και (θ): την επόμενη ημέρα μετά τη λήψη από το δικαιούχο της επίσημης κοινοποίησης/ γνωστοποίησης της καταγγελίας που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο (ήτοι στο βήμα 2 ανωτέρω).

II.17.4 Συνέπειες της καταγγελίας

II.17.4.1 Συνέπειες της καταγγελίας της Σύμβασης:

Εντός 60 ημερολογιακών ημερών από την ημέρα κατά την οποία η καταγγελία αρχίζει να παράγει συνέπειες, ο δικαιούχος πρέπει να υποβάλει αίτημα αποπληρωμής όπως προβλέπεται στο άρθρο I.4.4.

Εάν η Επιτροπή δεν λάβει αίτημα αποπληρωμής του υπολοίπου εντός της ανωτέρω προθεσμίας, μόνον οι δαπάνες που περιλαμβάνονται σε εγκεκριμένη τεχνική έκθεση και, κατά περίπτωση, σε εγκεκριμένη οικονομική κατάσταση, επιστρέφονται ή καλύπτονται από την επιχορήγηση.

Εάν η Σύμβαση καταγγελθεί από την Επιτροπή διότι ο δικαιούχος έχει αθετήσει την υποχρέωσή του να υποβάλει αίτημα καταβολής, ο δικαιούχος δεν δύναται να υποβάλει αίτηση αίτημα καταβολής μετά την καταγγελία. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται η δεύτερη υποπαράγραφος.]

Η Επιτροπή υπολογίζει το τελικό ποσό της επιχορήγησης όπως αναφέρεται στο άρθρο II.25 και το ποσό της αποπληρωμής όπως αναφέρεται στο άρθρο I.4.5 βάσει των Εκθέσεων που έχουν υποβληθεί. Καλύπτονται από την επιχορήγηση μόνον οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί πριν αρχίσει να παράγει αποτελέσματα η καταγγελία. Δεν λαμβάνονται υπόψη, δεν αποζημιώνονται και δεν καλύπτονται από την επιχορήγηση δαπάνες που σχετίζονται με συμβάσεις οι οποίες θα εκτελούνταν μόνο μετά την καταγγελία.

Η Επιτροπή μπορεί να απομειώσει την επιχορήγηση σύμφωνα με το άρθρο II.25.4 σε περίπτωση:

- α) καταχρηστικής καταγγελίας της Σύμβασης από το δικαιούχο κατά την έννοια του άρθρου II.17.1 ή
- β) καταγγελίας της Σύμβασης από την Επιτροπή για οποιονδήποτε από τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο II.17.3.1 στ. (γ), (στ), (ζ), (η) και (θ).

Κανένα από τα μέρη δεν δύναται να απαιτήσει αποζημίωση λόγω καταγγελίας της Σύμβασης από το έτερο μέρος.

Μετά την καταγγελία, οι υποχρεώσεις του δικαιούχου συνεχίζουν να υφίστανται, ιδιαίτερα αυτές που ορίζονται στα άρθρα I.4, II.6, II.8, II.9, II.14, II.27 και οποιεσδήποτε άλλες επιπρόσθετες διατάξεις διατάξεις αναφορικά με τη χρήση των αποτελεσμάτων, όπως ορίζεται στους Ειδικούς όρους. I Conditions.

ΑΡΘΡΟ II.18 — ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΤΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

II.18.1 Η Σύμβαση διέπεται από το ισχύον και εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, το οποίο συμπληρώνεται, όπου κρίνεται απαραίτητο, από το ελληνικό δίκαιο.

II.18.2 Σύμφωνα με το άρθρο 272 της ΣΛΕΕ, το Γενικό Δικαστήριο ή, σε δεύτερο βαθμό, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αποκλειστικά αρμόδια για την εκδίκαση τυχόν διαφορών μεταξύ της Ένωσης και κάθε δικαιούχου σχετικά με την ερμηνεία, την εφαρμογή ή το κύρος της Σύμβασης, εφόσον η διαφορά δεν είναι δυνατόν να επιλυθεί με φιλικό διακανονισμό.

II.18.3 Σύμφωνα με το άρθρο 299 της ΣΛΕΕ, για τους σκοπούς της ανάκτησης κατά την έννοια του άρθρου II.26, η Επιτροπή δύναται να εκδώσει εκτελεστή απόφαση για την επιβολή χρηματικών υποχρεώσεων εις βάρος προσώπων, εκτός των κρατών.

Κατά της εν λόγω απόφασης μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 263 της ΣΛΕΕ.

PART B — ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**ΑΡΘΡΟ ΙΙ.19 — ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ****ΙΙ.19.1 Όροι επιλεξιμότητας των δαπανών**

Επιλέξιμες δαπάνες του Σχεδίου είναι οι δαπάνες που όντως πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο και οι οποίες ανταποκρίνονται στα ακόλουθα κριτήρια:

α) έχουν πραγματοποιηθεί εντός της περιόδου υλοποίησης, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν το αίτημα αποπληρωμής και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο Ι.4.4·

β) εμφανίζονται στον εκτιμώμενο προϋπολογισμό του Σχεδίου. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙ·

γ) έχουν πραγματοποιηθεί για τους σκοπούς του Σχεδίου, όπως περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ και είναι απαραίτητες για την εκτέλεσή του

δ) είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες, ειδικότερα εγγράφονται στα λογιστικά βιβλία του δικαιούχου και προσδιορίζονται σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας στην οποία είναι εγκατεστημένος ο δικαιούχος και σύμφωνα με τις συνήθειες λογιστικές πρακτικές κόστους που αυτός εφαρμόζει·

ε) συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής και διοικητικής νομοθεσίας· και

στ) είναι εύλογες, αιτιολογημένες και συμμορφώνονται προς την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ιδίως όσον αφορά την οικονομία και την αποδοτικότητα.

ΙΙ.19.2 Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες

Για να είναι επιλέξιμες, οι άμεσες δαπάνες του Σχεδίου πρέπει να πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας που προβλέπονται στο άρθρο ΙΙ.19.1.

Ειδικότερα, οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών αποτελούν επιλέξιμες άμεσες δαπάνες, εφόσον πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας που προβλέπονται στο άρθρο ΙΙ.19.1, καθώς και τους ακόλουθους όρους:

α) οι δαπάνες του απασχολούμενου προσωπικού στο δικαιούχο με σύμβασης εργασίας ή με ισοδύναμη πράξη διορισμού και είναι επιφορτισμένο με την εκτέλεση του Σχεδίου, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δαπάνες είναι σύμφωνες με τη συνήθη πολιτική του δικαιούχου σχετικά με τις αποδοχές.

Οι εν λόγω δαπάνες περιλαμβάνουν τους πραγματικούς μισθούς μαζί με τις ασφαλιστικές εισφορές και τις λοιπές νόμιμες δαπάνες που εντάσσονται στις αποδοχές. Οι δαπάνες αυτές μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν πρόσθετες αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων καταβολών βάσει συμπληρωματικών συμβάσεων, ανεξάρτητα από τη φύση των εν λόγω συμβάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι καταβάλλονται με συνεπή τρόπο κάθε φορά που απαιτείται το ίδιο είδος εργασίας ή εμπειρογνωμοσύνης, ανεξαρτήτως της πηγής της χρησιμοποιούμενης επιχορήγησης.

Οι δαπάνες για φυσικά πρόσωπα τα οποία εργάζονται βάσει συμβατικής σχέσης με τον δικαιούχο, διαφορετικής από τη σύμβαση εργασίας, ή τα οποία αποσπώνται στον δικαιούχο από τρίτο μέρος έναντι μισθού, επιτρέπεται να συμπεριληφθούν στις δαπάνες προσωπικού, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- (i) το άτομο εργάζεται υπό τις οδηγίες του δικαιούχου και, εάν δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά με τον δικαιούχο, απασχολείται στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου
 - (ii) το προϊόν του εργασίας ανήκει στον δικαιούχο, και
 - (iii) οι δαπάνες δεν διαφέρουν σημαντικά από τις δαπάνες για προσωπικό που εκτελεί παρόμοια καθήκοντα βάσει της σύμβασης εργασίας με τον δικαιούχο
- β) τα οδοιπορικά και συναφή έξοδα διαμονής, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δαπάνες είναι σύμφωνες με τις συνήθειες πρακτικές του δικαιούχου όσον αφορά τα ταξίδια·
- γ) οι δαπάνες απόσβεσης εξοπλισμού ή άλλων παγίων (νέων ή μεταχειρισμένων) όπως καταγράφονται στις λογιστικές καταστάσεις του δικαιούχου, υπό την προϋπόθεση ότι το πάγιο στοιχείο:
- (i) καταγράφεται σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και τις συνήθειες λογιστικές πρακτικές του δικαιούχου και
 - (ii) έχει αγοραστεί σύμφωνα με το άρθρο II.10.1, εάν η αγορά έχει πραγματοποιηθεί εντός της περιόδου εκτέλεση

Οι δαπάνες ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή άλλων παγίων είναι επίσης επιλέξιμες, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνουν το κόστος απόσβεσης παρόμοιου εξοπλισμού ή παγίων και δεν περιλαμβάνουν χρηματοπιστωτική επιβάρυνση·

Για τον καθορισμό των επιλέξιμων δαπανών λαμβάνεται υπόψη μόνο το μέρος της απόσβεσης, ενοικίασης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης του εξοπλισμού που αντιστοιχεί στην περίοδο υλοποίησης και στο ποσοστό πραγματικής χρήσης του για τους σκοπούς του Σχεδίου. Κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με τους Ειδικούς Όρους, μπορεί να είναι επιλέξιμο το σύνολο των δαπανών αγοράς εξοπλισμού, εφόσον αυτό δικαιολογείται από τη φύση του Σχεδίου και το πλαίσιο χρήσης του εξοπλισμού ή των παγίων,

- (δ) οι δαπάνες για αναλώσιμα και εφόδια, υπό την προϋπόθεση ότι:
- (i) έχουν αγοραστεί σύμφωνα με το Άρθρο II.10.1 και
 - (ii) μπορούν να παρασχεθούν άμεσα στο σχέδιο
- (ε) οι δαπάνες που απορρέουν απευθείας από απαιτήσεις που προβλέπονται στη Σύμβαση (διάδοση πληροφοριών, ειδική αξιολόγηση του Σχεδίου, λογιστικοί έλεγχοι, μεταφράσεις, αναπαραγωγή εγγράφων), συμπεριλαμβανόμενης της δαπάνης των οικονομικών εγγυήσεων που έχουν ζητηθεί, εφόσον οι αντίστοιχες υπηρεσίες αγοράζονται σύμφωνα με το άρθρο II.10.1
- (στ) οι δαπάνες που απορρέουν από συμβάσεις υπεργολαβίας κατά την έννοια του άρθρου II.11, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο II.11.1 στοιχεία (α), (β), (γ) και (δ)
- (ζ) δαπάνες οικονομικής ενίσχυσης τρίτων κατά την έννοια του άρθρου II.12, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο;
- (η) δασμοί, φόροι και επιβαρύνσεις που καταβάλλει ο δικαιούχος, ιδίως ο φόρος προστιθεμένης αξίας (ΦΠΑ), εφόσον περιλαμβάνονται στις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες, εκτός εάν η Σύμβαση ορίζει άλλως.

II.19.3 Επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες

Για να είναι επιλέξιμες, οι έμμεσες δαπάνες του Σχεδίου πρέπει να αντιπροσωπεύουν εύλογο ποσοστό των συνολικών γενικών δαπανών του δικαιούχου και να πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας του άρθρου ΙΙ.19.1.

Εάν δεν προβλέπεται άλλως στο άρθρο Ι.3.2, οι επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες πρέπει να δηλώνονται βάσει ενιαίου συντελεστή 7 % των συνολικών επιλέξιμων άμεσων δαπανών.

ΙΙ.19.4 Μη επιλέξιμες δαπάνες

Επιπροσθέτως οποιασδήποτε άλλης δαπάνης που δεν πληροί τους όρους του άρθρου ΙΙ.19.1, μη επιλέξιμες θεωρούνται οι ακόλουθες δαπάνες:

- α) απόδοση κεφαλαίου και μερίσματα που καταβάλλονται από δικαιούχο·
- β) χρέη και επιβαρύνσεις για την εξυπηρέτηση χρεών·
- γ) προβλέψεις/ αποζημιώσεις για ζημιές ή χρέη·
- δ) χρεωστικοί τόκοι·
- ε) επισφαλείς απαιτήσεις·
- στ) συναλλαγματικές ζημιές·
- ζ) έξοδα μεταφορών πίστωσης από την Επιτροπή, τα οποία χρεώνει η τράπεζα δικαιούχου
- η) δαπάνες που δηλώνονται από τον δικαιούχο στο πλαίσιο άλλου Σχεδίου το οποίο επιχορηγείται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Σε αυτές περιλαμβάνονται και οι επιχορηγήσεις που έχουν χορηγηθεί από κράτος μέλος και χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, καθώς και επιχορηγήσεις από άλλους Οργανισμούς εκτός της Επιτροπής για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης. Ειδικότερα, οι έμμεσες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο επιχορήγησης για Σχέδιο, η οποία χορηγείται σε δικαιούχο που λαμβάνει ήδη επιχορήγηση λειτουργίας που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου·
- θ) συνεισφορές σε είδος από τρίτους·
- ι) υπερβολικές ή αλόγιστες δαπάνες·
- ια) εκπιπτόμενος ΦΠΑ

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.20 — ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΗΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΣΩΝ

ΙΙ.20.1 Δήλωση δαπανών και συνεισφορών

Κάθε δικαιούχος πρέπει να δηλώνει ως επιλέξιμες δαπάνες ή ως αιτούμενη συνεισφορά:

- α) για πραγματικές δαπάνες: οι δαπάνες τις οποίες όντως πραγματοποίησε για το Σχέδιο·
- β) για χρηματοδοτική συνεισφορά ανά μοναδιαίο κόστος δαπάνης ή χρηματοδοτικές μοναδιαίες συνεισφορές: το ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ποσού ανά μονάδα δαπάνης το οποίο προβλέπεται στο Παράρτημα ΙV με τον πραγματικό αριθμό των μονάδων δαπάνης που χρησιμοποιήθηκαν ή παρήχθησαν·

γ) για κατ' αποκοπή δαπάνες ή κατ' αποκοπή ποσό: το συνολικό ποσό που προβλέπεται στο άρθρο Ι.3.2, εάν οι αντίστοιχες εργασίες ή το αντίστοιχο τμήμα του Σχεδίου όπως περιγράφονται στο Παράρτημα Ι έχουν εκτελεστεί δεόντως·

για χρηματοδοτικές δαπάνες βάσει ενιαίου συντελεστή ή χρηματοδοτικές συνεισφορές ανά μοναδιαίο κόστος δαπάνης βάσει ενιαίου συντελεστή: το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή που προβλέπεται στο άρθρο Ι.3.2.

δ) για χρηματοδοτική συνεισφορά ανά μοναδιαίο κόστος που δηλώνεται με βάση τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου: το ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ποσού ανά μονάδα, το οποίο υπολογίζεται με βάση τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου, με τον πραγματικό αριθμό των μονάδων που χρησιμοποιήθηκαν ή παρήχθησαν·

ε) για κατ' αποκοπή δαπάνες που δηλώνονται με βάση τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου: το συνολικό ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου, εφόσον οι αντίστοιχες εργασίες ή το αντίστοιχο τμήμα του Σχεδίου έχουν εκτελεστεί δεόντως·

στ) για δαπάνες βάσει ενιαίου συντελεστή που δηλώνονται σύμφωνα με τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου: το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή που υπολογίζεται σύμφωνα με τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου.

II.20.2 Αρχεία και λοιπά δικαιολογητικά των δαπανών και των εισφορών που δηλώνονται

Ο δικαιούχος πρέπει να προσκομίζει τα ακόλουθα, εφόσον του ζητηθεί να το πράξει στο πλαίσιο των απλών ή λογιστικών ελέγχων που περιγράφονται στο άρθρο ΙΙ.27:

α) για πραγματικές δαπάνες: επαρκή δικαιολογητικά έγγραφα που να αποδεικνύουν τις δηλωθείσες δαπάνες, όπως συμβάσεις, τιμολόγια και λογιστικά βιβλία.

Επίσης, οι συνήθεις λογιστικές πρακτικές και οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου του δικαιούχου θα πρέπει να επιτρέπουν την άμεση αντιστοίχιση των ποσών που έχουν δηλωθεί με τα καταγεγραμμένα ποσά στις λογιστικές του καταστάσεις, καθώς και με τα ποσά που προκύπτουν από τα δικαιολογητικά έγγραφα·

β) για χρηματοδοτικές συνεισφορές ανά μοναδιαίο κόστος ή χρηματοδοτικές μοναδιαίες συνεισφορές: επαρκή δικαιολογητικά έγγραφα που να αποδεικνύουν τον αριθμό των χρηματοδοτικών μονάδων συνεισφοράς που έχουν δηλωθεί.

Ο δικαιούχος δεν υποχρεούται να προσδιορίσει τις πραγματικές επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται ή να προσκομίσει δικαιολογητικά, όπως λογιστικές καταστάσεις, για να αποδείξει το ποσό που δηλώνεται ανά χρηματοδοτική μονάδα·

γ) για κατ' αποκοπή δαπάνες ή κατ' αποκοπή χρηματοδοτικές συνεισφορές: επαρκή δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν ότι το Σχέδιο υλοποιήθηκε δεόντως.

Ο δικαιούχος δεν υποχρεούται να προσδιορίσει τις πραγματικές επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται ή να προσκομίσει δικαιολογητικά, όπως λογιστικές καταστάσεις, για να αποδείξει τη δαπάνη που δηλώνεται ως κατ' αποκοπή ποσό·

δ) για δαπάνες βάσει ενιαίου συντελεστή ή συνεισφορές βάσει ενιαίου συντελεστή: επαρκή δικαιολογητικά έγγραφα που να αποδεικνύουν τις επιλέξιμες δαπάνες ή την αιτούμενη συνεισφορά στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής.

Ο δικαιούχος δεν υποχρεούται να προσδιορίσει τις πραγματικές επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται ή να προσκομίσει δικαιολογητικά έγγραφα, όπως λογιστικές καταστάσεις, για τον εφαρμοζόμενο ενιαίο συντελεστή.

ε) για χρηματοδοτική συνεισφορά ανά μοναδιαίο κόστος που δηλώνεται με βάση τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου: επαρκή δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν τον αριθμό των μονάδων που έχουν δηλωθεί.

στ) για κατ' αποκοπή δαπάνες που δηλώνονται με βάση τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου: επαρκή δικαιολογητικά έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι το Σχέδιο υλοποιήθηκε δεόντως.

ζ) για δαπάνες βάσει ενιαίου συντελεστή που δηλώνονται σύμφωνα με τις συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου: επαρκή δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν τις επιλέξιμες δαπάνες στις οποίες εφαρμόζεται ο ενιαίος συντελεστής.

II.20.3 Όροι καθορισμού της συμμόρφωσης των λογιστικών πρακτικών κόστους

II.20.3.1 Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο II.20.2 στοιχεία (ε), (στ) και (ζ), ο δικαιούχος δεν υποχρεούται να προσδιορίσει τις πραγματικές επιλέξιμες δαπάνες που καλύπτονται, αλλά πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι λογιστικές πρακτικές κόστους που χρησιμοποιούνται για τη δήλωση επιλέξιμων δαπανών πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι χρησιμοποιούμενες λογιστικές πρακτικές κόστους είναι οι συνήθεις λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου και εφαρμόζονται με συνέπεια, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησης.

β) οι δαπάνες που δηλώνονται συμφωνούν άμεσα με τα ποσά που καταχωρίζονται στους γενικούς λογαριασμούς και

γ) οι κατηγορίες δαπανών που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των δαπανών που δηλώνονται δεν περιλαμβάνουν μη επιλέξιμες δαπάνες ή δαπάνες που καλύπτονται από άλλες μορφές επιχορήγησης σύμφωνα με το άρθρο I.3.2

II.20.3.2 Εφόσον προβλέπεται στους Ειδικούς Όρους, ο δικαιούχος μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αίτημα ζητώντας να αξιολογηθεί η συμμόρφωση των συνήθων λογιστικών πρακτικών κόστους που ακολουθεί. Εφόσον απαιτείται σύμφωνα με τους Ειδικούς Όρους, το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό συμμόρφωσης των λογιστικών πρακτικών κόστους (εφεξής «πιστοποιητικό συμμόρφωσης των λογιστικών πρακτικών κόστους»).

Το πιστοποιητικό συμμόρφωσης των λογιστικών πρακτικών κόστους πρέπει:

α) να έχει εκδοθεί από εγκεκριμένο ελεγκτή ή, εάν ο δικαιούχος είναι δημόσιος φορέας, από αρμόδιο και ανεξάρτητο δημόσιο λειτουργό και

β) να έχει συνταχθεί σύμφωνα με το Παράρτημα VIII.

Το πιστοποιητικό πρέπει να πιστοποιεί ότι οι λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη δήλωση των επιλέξιμων δαπανών, πληρούν τις

προϋποθέσεις του άρθρου ΙΙ.20.3.1 καθώς και τυχόν συμπληρωματικές προϋποθέσεις που τυχόν προβλέπονται στους Ειδικούς Όρους.

ΙΙ.20.3.3 Εάν η Επιτροπή επιβεβαιώσει τη συμμόρφωση των συνήθων λογιστικές πρακτικές κόστους του δικαιούχου, οι δαπάνες που δηλώνονται κατ' εφαρμογή των εν λόγω πρακτικών δεν μπορούν να αμφισβητηθούν εκ των υστέρων, εάν:

- α) οι πρακτικές που χρησιμοποιήθηκαν συμμορφώνονται με αυτές που έχει εγκρίνει η Επιτροπή· και
- β) ο δικαιούχος δεν έχει αποκρύψει πληροφορίες, αποσκοπώντας στην έγκριση των λογιστικές πρακτικές κόστους που εφαρμόζει.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.21 — ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ

Εάν οι Ειδικοί Όροι περιλαμβάνουν διάταξη σχετικά με τις συνδεδεμένες οντότητες των δικαιούχων, οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες από μια τέτοιου είδους οντότητα είναι επιλέξιμες, εφόσον:

- α) πληρούν τις ίδιες προϋποθέσεις, δυνάμει των άρθρων ΙΙ.19 και ΙΙ.20 όπως ισχύουν και για τον δικαιούχο· και
- β) ο δικαιούχος εξασφαλίζει ότι οι προϋποθέσεις που ισχύουν για τον ίδιο δυνάμει των άρθρων ΙΙ.4, ΙΙ.5, ΙΙ.6, ΙΙ.8, ΙΙ.10, ΙΙ.11 και ΙΙ.27, ισχύουν και για την εν λόγω οντότητα.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.22 — ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο δικαιούχος επιτρέπεται να προσαρμόζει τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό που παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙ μέσω μεταφορών μεταξύ τους και μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών του προϋπολογισμού, εφόσον το Σχέδιο εκτελείται όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΙΙ. Η εν λόγω προσαρμογή δεν απαιτεί τροποποίηση της Σύμβασης όπως προβλέπεται στο άρθρο ΙΙ.13.

Ωστόσο, ο δικαιούχος δεν μπορεί να προσθέσει δαπάνες που σχετίζονται με συμβάσεις υπεργολαβίας οι οποίες δεν προβλέπονται στο παράρτημα ΙΙ, εκτός εάν οι εν λόγω συμπληρωματικές συμβάσεις υπεργολαβίας έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο ΙΙ.11.1. στοιχείο δ).

Τα πρώτα δύο εδάφια δεν εφαρμόζονται για ποσά τα οποία, όπως προβλέπεται στο άρθρο Ι.3.2, έχουν τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.23 — ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Η Επιτροπή μπορεί να καταγγείλει τη Σύμβαση όπως προβλέπεται στο άρθρο ΙΙ.17.3.1 στ. (γ) και μπορεί να απομειώσει την επιχορήγηση όπως προβλέπεται στο άρθρο ΙΙ.25.4 εάν ο δικαιούχος:

- α) δεν υποβάλει αίτηση ενδιάμεσης πληρωμής ή πληρωμής του υπολοίπου συνοδευόμενη από τα έγγραφα που αναφέρονται στα άρθρα Ι.4.3 ή Ι.4.4 εντός 60 ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της αντίστοιχης περιόδου αναφοράς· και
- β) εξακολουθεί να μην έχει υποβάλει σχετική αίτηση εντός 60 ακόμη ημερολογιακών ημερών κατόπιν γραπτής υπενθύμισης από την Επιτροπή.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.24 — ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ**ΙΙ.24.1 Αναστολή καταβολών****ΙΙ.24.1.1 Λόγοι αναστολής**

Η Επιτροπή δύναται –ανά πάσα στιγμή– να αναστείλει, εν όλω ή εν μέρει, την πληρωμή προχρηματοδότησης και ενδιάμεσες καταβολές για έναν ή περισσότερους δικαιούχους ή την πληρωμή του υπολοίπου για το δικαιούχο:

α) εάν η Επιτροπή διαθέτει αποδείξεις ότι δικαιούχος έχει διαπράξει σοβαρά σφάλματα, παρατυπίες ή απάτη κατά τη διαδικασία ανάθεσης ή την εκτέλεση της Σύμβασης, ή εάν ο δικαιούχος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της Σύμβασης,

β) εάν η Επιτροπή διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία ότι ο δικαιούχος έχει διαπράξει συστηματικά ή επανειλημμένα σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή σοβαρή αθέτηση των υποχρεώσεων του στο πλαίσιο άλλων επιχορηγήσεων από την Ένωση ή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ), οι οποίες χορηγήθηκαν στον εν λόγω δικαιούχο υπό ανάλογους όρους και τα εν λόγω σφάλματα, οι παρατυπίες, η απάτη ή η αθέτηση έχουν ουσιώδη επίδραση στην εν λόγω επιχορήγηση·ή

γ) εάν η Επιτροπή έχει την υπόνοια ότι δικαιούχος έχει διαπράξει ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες, απάτη ή αθέτηση υποχρεώσεων κατά τη διαδικασία ανάθεσης ή την εκτέλεση της Σύμβασης και πρέπει να εξακριβώσει την ακρίβεια αυτών.

ΙΙ.24.1.2 Διαδικασία αναστολής

Βήμα 1 — Πριν από την αναστολή καταβολών, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει επίσημη γνωστοποίηση στον δικαιούχο:

α) ενημερώνοντάς τον σχετικά με:

- (i) την πρόθεσή της για αναστολή καταβολών
- (ii) τους λόγους της αναστολής
- (iii) στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο ΙΙ.24.1.1 στοιχεία (α) και (β), τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για την επανέναρξη των καταβολών, και

β) καλώντας τον να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός 30 ημερολογιακών ημερών από τη λήψη του επίσημης κοινοποίησης/ γνωστοποίησης.

Βήμα 2 — Εάν η Επιτροπή δεν λάβει παρατηρήσεις ή αποφασίσει να συνεχίσει τη διαδικασία παρά τις παρατηρήσεις που έλαβε, πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση στον δικαιούχο ενημερώνοντάς τον σχετικά με:

α) την αναστολή καταβολών·

β) τους λόγους της αναστολής·

γ) τις τελικές προϋποθέσεις για την επανέναρξη των πληρωμών στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο ΙΙ.24.1.1 στοιχεία α) και β)·

δ) την ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της απαιτούμενης εξακρίβωσης στην περίπτωση που αναφέρεται στο άρθρο ΙΙ.24.1.1 στ. (γ).

Η αναστολή αρχίζει να παράγει αποτελέσματα την ημέρα αποστολής της επίσημης κοινοποίησης/ γνωστοποίησης της αναστολής από την Επιτροπή (βήμα 2).

Διαφορετικά, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση στον δικαιούχο ενημερώνοντάς τον ότι δεν θα συνεχίσει τη διαδικασία αναστολής.

II.24.1.3 Συνέπειες της αναστολής

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής καταβολών, ο δικαιούχος δεν δικαιούται να υποβάλει οποιαδήποτε αιτήματα καταβολών και δικαιολογητικά τα οποία αναφέρονται στα άρθρα I.4.3 και I.4.4 ή

Οι αντίστοιχες αιτήσεις καταβολών και τα δικαιολογητικά έγγραφα μπορούν να υποβληθούν το συντομότερο δυνατό μετά την επανέναρξη των καταβολών ή μπορούν να συμπεριληφθούν στο πρώτο αίτημα καταβολής που καθίσταται απαιτητό μετά την επανέναρξη των καταβολών, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στο άρθρο I.4.1.

Η αναστολή καταβολών δεν θίγει το δικαίωμα του δικαιούχου να αναστείλει την εκτέλεση του Σχεδίου όπως προβλέπεται στο άρθρο II.16.1 ή να καταγγείλει τη Σύμβαση, όπως προβλέπεται στο άρθρο II.17.1

II.24.1.4 Επανάραξη καταβολών

Προκειμένου η Επιτροπή να ξεκινήσει εκ νέου τις καταβολές, ο δικαιούχος πρέπει να εκπληρώσει τις κοινοποιηθείσες προϋποθέσεις το συντομότερο δυνατό και να ενημερώσει την Επιτροπή για την πρόοδο που σημειώθηκε στο θέμα αυτό.

Εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την επανέναρξη των καταβολών, η αναστολή αίρεται. Η Επιτροπή θα αποστείλει στον δικαιούχο επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση ενημερώνοντάς τον σχετικά..

II.24.2 Επανάραξη καταβολών

II.24.2.1 Η Επιτροπή δύναται ανά πάσα στιγμή να αναστείλει την προθεσμία καταβολής που ορίζεται στα άρθρα I.4.2, I.4.3 και I.4.5 εάν ένα αίτημα καταβολής δεν μπορεί να εγκριθεί διότι:

- α) δεν πληροί τις διατάξεις της Σύμβασης
- β) δεν έχουν προσκομιστεί τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή
- γ) υπάρχουν αμφιβολίες για την επιλεξιμότητα των δαπανών που δηλώθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις και απαιτούνται συμπληρωματικοί έλεγχοι, αξιολογήσεις, λογιστικοί έλεγχοι ή έρευνες.

II.24.2.2 Η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει στο δικαιούχο επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση ενημερώνοντάς τον σχετικά με:

- α) την αναστολή και
- β) τους λόγους της αναστολής.

Η αναστολή αρχίζει να παράγει αποτελέσματα την ημέρα αποστολής της επίσημης κοινοποίησης/ γνωστοποίησης από την Επιτροπή

II.24.2.3 Εάν δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις για την αναστολή της προθεσμίας καταβολής, η αναστολή αίρεται και συνεχίζεται η υπολειπόμενη προθεσμία.

Εάν η αναστολή υπερβεί τους δύο μήνες, ο δικαιούχος μπορεί να υποβάλει ερώτημα στην Επιτροπή σχετικά με τη συνέχιση ή μη της αναστολής.

Εάν η προθεσμία πληρωμής έχει ανασταλεί διότι οι τεχνικές Εκθέσεις ή οι οικονομικές καταστάσεις δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις της Σύμβασης και η αναθεωρημένη Έκθεση ή οικονομική κατάσταση δεν υποβληθεί ή υποβληθεί αλλά επίσης απορριφθεί, η

Επιτροπή μπορεί να καταγγείλει τη Σύμβαση ή τη συμμετοχή του δικαιούχου όπως προβλέπεται στο άρθρο ΙΙ.17.3.1 στ. γ) και να μειώσει την επιχορήγηση όπως προβλέπεται στο άρθρο ΙΙ.25.4

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.25 — ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΙΚΟΥ ΠΟΣΟΥ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Το τελικό ποσό της επιχορήγησης εξαρτάται από τον βαθμό στον οποίο το Σχέδιο έχει εκτελεστεί σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης.

Το τελικό ποσό της επιχορήγησης υπολογίζεται από την Επιτροπή κατά τον χρόνο καταβολής του υπολοίπου. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

Στάδιο 1 — Εφαρμογή του ποσοστού απόδοσης των επιλέξιμων δαπανών και υπολογισμός της χρηματοδοτικής συνεισφοράς ανά μοναδιαίο κόστος δαπάνης

Στάδιο 2 — Περιορισμός στο ανώτατο ποσό της επιχορήγησης

Στάδιο 3 — Μείωση βάσει του κανόνα περί μη προσπορισμού κέρδους

Στάδιο 4 — Μείωση λόγω πλημμελούς εκτέλεσης ή αθέτησης άλλων υποχρεώσεων.

ΙΙ.25.1 Στάδιο 1 — Εφαρμογή του ποσοστού απόδοσης των επιλέξιμων δαπανών και υπολογισμός της χρηματοδοτικής συνεισφοράς ανά μοναδιαίο κόστος δαπάνης

Το στάδιο αυτό εφαρμόζεται ως εξής:

α) εάν, όπως προβλέπεται στο άρθρο Ι.3.2 η επιχορήγηση έχει τη μορφή απόδοσης των επιλέξιμων δαπανών, το ποσοστό απόδοσης που προβλέπεται στο Παράρτημα ΙΙΙ εφαρμόζεται στις επιλέξιμες δαπάνες του Σχεδίου τις οποίες έχει εγκρίνει η Επιτροπή για τις αντίστοιχες κατηγορίες δαπανών και για το δικαιούχο και τις συνδεδεμένες με αυτόν οντότητες.

β) εάν, όπως προβλέπεται στο άρθρο Ι.3.2 η επιχορήγηση έχει τη μορφή συνεισφοράς ανά μοναδιαίο κόστος δαπάνης, το μοναδιαίο κόστος δαπάνης που προβλέπεται στο Παράρτημα ΙV πολλαπλασιάζεται με τον πραγματικό αριθμό των μονάδων που έχει εγκρίνει η Επιτροπή για το δικαιούχο και τις συνδεδεμένες με αυτόν οντότητες·

γ) εάν, όπως προβλέπεται στο άρθρο Ι.3.2 η επιχορήγηση έχει τη μορφή κατ' αποκοπή συνεισφοράς, η Επιτροπή εφαρμόζει το κατ' αποκοπή ποσό που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο για το δικαιούχο και τις συνδεδεμένες με αυτόν οντότητες, εάν διαπιστώσει ότι οι αντίστοιχες εργασίες ή το αντίστοιχο τμήμα του Σχεδίου έχουν εκτελεστεί δεόντως σύμφωνα με το παράρτημα Ι·

δ) εάν, όπως προβλέπεται στο άρθρο Ι.3.2 η επιχορήγηση έχει τη μορφή συνεισφοράς βάσει ενιαίου συντελεστή, ο ενιαίος συντελεστής που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο εφαρμόζεται στις επιλέξιμες δαπάνες ή στη συνεισφορά που έχει εγκρίνει η Επιτροπή για το δικαιούχο και τις συνδεδεμένες με αυτόν οντότητες.

Εάν το άρθρο Ι.3.2 προβλέπει συνδυασμό διαφορετικών μορφών επιχορήγησης, τα ποσά που προκύπτουν πρέπει να αθροίζονται.

ΙΙ.25.2 Στάδιο 2 — Περιορισμός στο ανώτατο ποσό της επιχορήγησης

Το συνολικό ποσό που καταβάλλεται στον δικαιούχο από την Επιτροπή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό της επιχορήγησης.

Εάν το ποσό που προκύπτει από το στάδιο 1 είναι υψηλότερο από το εν λόγω ανώτατο ποσό, το τελικό ποσό της επιχορήγησης θα περιορίζεται στο ανώτατο ποσό.

II.25.3 Στάδιο 3 — Μείωση βάσει του κανόνα περί μη προσπορισμού κέρδους

Η επιχορήγηση δεν επιτρέπεται να προσπορίζει κέρδος στον δικαιούχο, εκτός εάν προβλέπεται άλλως στους Ειδικούς Όρους.

Ως «κέρδος» νοείται το πλεόνασμα του ποσού που προκύπτει από τα στάδια 1 και 2, συν το σύνολο των εσόδων του Σχεδίου, επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του Σχεδίου.

Οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες του Σχεδίου είναι οι εγκεκριμένες συνολικές επιλέξιμες δαπάνες που εγκρίνονται από την Επιτροπή για τις κατηγορίες δαπανών που αποδίδονται σύμφωνα με το άρθρο I.3.2.

Τα συνολικά έσοδα του Σχεδίου είναι τα συνολικά έσοδα που έχουν βεβαιωθεί, δημιουργηθεί ή επιβεβαιωθεί κατά την ημερομηνία σύνταξης του αιτήματος αποπληρωμής του υπολοίπου από το δικαιούχο.

Τα ακόλουθα θεωρούνται έσοδα:

α) έσοδα που δημιουργούνται από το Σχέδιο·

β) χρηματοδοτικές συνεισφορές τρίτων μερών σε δικαιούχο ή συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα, εφόσον προορίζονται ειδικά από τα τρίτα μέρη για τη χρηματοδότηση των επιλέξιμων δαπανών του Σχεδίου τις οποίες η Επιτροπή αποδίδει σύμφωνα με το άρθρο I.3.2.

Τα ακόλουθα δεν θεωρούνται έσοδα:

α) χρηματοδοτικές συνεισφορές τρίτων μερών, εφόσον επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη άλλων δαπανών εκτός από τις επιλέξιμες βάσει της Σύμβασης·

β) χρηματοδοτικές συνεισφορές τρίτων μερών χωρίς υποχρέωση αποπληρωμής τυχόν ποσού το οποίο δεν έχει χρησιμοποιηθεί κατά τη λήξη της περιόδου εκτέλεσης,

γ) σε περίπτωση επιχορήγησης λειτουργίας, ποσά που διατίθενται για τη δημιουργία αποθεματικών

Εάν υπάρχει κέρδος, θα αφαιρείται κατ' αναλογία με το τελικό ποσοστό απόδοσης των πραγματικών επιλέξιμων δαπανών του Σχεδίου που εγκρίνονται από την Επιτροπή για τις κατηγορίες δαπανών που αναφέρονται στο άρθρο I.3.2. Η εν λόγω απομείωση θα εφαρμόζεται στο ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με τα στάδια 1 και 2.

II.25.4 Στάδιο 4 —Μείωση λόγω πλημμελούς εκτέλεσης ή αθέτησης άλλων υποχρεώσεων

Η Επιτροπή μπορεί να απομειώσει το ανώτατο ποσό της επιχορήγησης εάν το Σχέδιο δεν έχει εκτελεστεί δεόντως όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΙΙ (ήτοι εάν δεν έχει εκτελεστεί ή έχει εκτελεστεί πλημμελώς, εν μέρει ή καθυστερημένα) ή σε περίπτωση αθέτησης άλλης υποχρέωσης στο πλαίσιο του Σύμβασης.

Το ποσό της απομείωσης θα είναι ανάλογο με τον βαθμό πλημμελούς εκτέλεσης του Σχεδίου ή με τη σοβαρότητα της αθέτησης.

Πριν προχωρήσει στη απομείωση της επιχορήγησης, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση στο δικαιούχο:

α) ενημερώνοντάς τον σχετικά με:

- (i) την πρόθεση της να περιορίσει το ανώτατο ποσό επιχορήγησης,
- (ii) το ποσό κατά το οποίο σκοπεύει να απομειώσει την επιχορήγηση
- (iii) τους λόγους της απομείωσης, και

β) καλώντας τον να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός 30 ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της επίσημης κοινοποίησης/ γνωστοποίησης.

Εάν η Επιτροπή δεν λάβει παρατηρήσεις ή αποφασίσει να προβεί στην απομείωση παρά τις παρατηρήσεις που έλαβε, θα αποστείλει επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση ενημερώνοντας τον συντονιστή σχετικά με την απόφασή της.

Εάν η επιχορήγηση απομειωθεί, η Επιτροπή πρέπει να υπολογίσει το μειωμένο ποσό της επιχορήγησης αφαιρώντας το ποσό της απομείωσης (το οποίο υπολογίζεται κατ' αναλογία προς την πλημμελή εκτέλεση του Σχεδίου ή τη σοβαρότητα της αθέτησης υποχρεώσεων) από το ανώτατο ποσό της επιχορήγησης.

Το τελικό ποσό της επιχορήγησης θα είναι το χαμηλότερο από τα ακόλουθα δύο:

α) το ποσό που προκύπτει από τα στάδια 1 έως 3, ή

β) το μειωμένο ποσό επιχορήγησης μετά το στάδιο 4.

ΑΡΘΡΟ ΙΙ.26 — ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΠΟΣΩΝ

ΙΙ.26.1 Ανάκτηση κατά την πληρωμή του υπολοίπου

Στις περιπτώσεις ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης, ο δικαιούχος πρέπει να επιστρέψει στην Επιτροπή το συγκεκριμένο ποσό.

Ο δικαιούχος είναι υπεύθυνος για την επιστροφή τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού από την Επιτροπή ως συνεισφορά για δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τις συνδεδεμένες με αυτόν οντότητες

ΙΙ.26.2 Διαδικασία ανάκτησης ποσών

Πριν από την ανάκτηση, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση στον δικαιούχο:

α) ενημερώνοντάς τον σχετικά με την πρόθεσή της να ανακτήσει το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό·

β) προσδιορίζοντας το οφειλόμενο ποσό και τους λόγους ανάκτησης· και

γ) καλώντας τον δικαιούχο να υποβάλει τυχόν παρατηρήσεις εντός καθορισμένης περιόδου.

Εάν δεν υποβληθούν παρατηρήσεις ή εάν, παρά την υποβολή παρατηρήσεων από τον δικαιούχο, η Επιτροπή αποφασίσει να συνεχίσει τη διαδικασία ανάκτησης, η Επιτροπή πρέπει να επιβεβαιώσει την

ανάκτηση αποστέλλοντας επίσημη κοινοποίηση / γνωστοποίηση στον δικαιούχο με τη μορφή επίσημου χρεωστικού σημειώματος, στο οποίο διευκρινίζονται οι όροι και η ημερομηνία πληρωμής.

Εάν η καταβολή δεν πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία που ορίζεται στο χρεωστικό σημείωμα, η Επιτροπή θα ανακτήσει το οφειλόμενο ποσό:

α) συμφηφίζοντάς το, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση του δικαιούχου, με τυχόν οφειλόμενα ποσά στον δικαιούχο από την Επιτροπή ή από εκτελεστικό Οργανισμό (από τον προϋπολογισμό της Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας (Ευρατόμ)) (εφεξής «συμφηφισμός»).

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, η Επιτροπή μπορεί να προβεί σε συμφηφισμό πριν από την ορισμένη προθεσμία.

Προσφυγή κατά του συμφηφισμού μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 263 της ΣΛΕΕ.

β) με κατάπτωση της οικονομικής εγγύησης, εφόσον προβλέπεται σύμφωνα με το άρθρο I.4.2 (εφεξής «κατάπτωση της οικονομικής εγγύησης»).

γ) κινώντας δικαστική διαδικασία όπως προβλέπεται στο άρθρο II.18.2 ή στους Ειδικούς Όρους ή εκδίδοντας εκτελεστή απόφαση όπως προβλέπεται στο άρθρο II.18.3.

II.26.3 Τόκοι υπερημερίας

Εάν η πληρωμή δεν πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία που αναφέρεται στο χρεωστικό σημείωμα, το προς ανάκτηση ποσό θα προσυζητηθεί με τόκους υπερημερίας βάσει του επιτοκίου που ορίζεται στο άρθρο I.4.14, από την επομένη της ημερομηνίας πληρωμής που αναφέρεται στο χρεωστικό σημείωμα έως και την ημερομηνία κατά την οποία θα πραγματοποιηθεί η πληρωμή ολόκληρου του ποσού στην Επιτροπή.

Τυχόν μερική πληρωμή πιστώνεται πρώτα για την κάλυψη εξόδων και τόκων υπερημερίας και μετά για την κάλυψη του κεφαλαίου.

II.26.4 Τραπεζικά έξοδα

Τα τραπεζικά έξοδα που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία ανάκτησης πρέπει να βαρύνουν τον δικαιούχο, εκτός εάν εφαρμόζεται η οδηγία 2007/64/ΕΚ⁵.

ΑΡΘΡΟ II.27 — ΑΠΛΟΙ Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ

II.27.1 Τεχνικοί και οικονομικοί έλεγχοι, λογιστικοί έλεγχοι, ενδιάμεσες και τελικές αξιολογήσεις

Η Επιτροπή δύναται, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του σχεδίου, ή κατόπιν αυτής, να διενεργεί τεχνικούς, οικονομικούς και λογιστικούς ελέγχους προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι ο δικαιούχος εκτελεί δεόντως το σχέδιο και συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που υπέχει στο πλαίσιο της Σύμβασης. Δύναται επίσης να ελέγχει τα νομοθετικά προβλεπόμενα αρχεία που τηρεί ο δικαιούχος για

⁵ Οδηγία 2007/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ, 2005/60/ΕΚ και 2006/48/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 97/5/ΕΚ.

τον σκοπό της περιοδικής εκτίμησης των κατ' αποκοπή ποσών, των ποσών μοναδιαίου κόστους ή των ποσών με βάση ενιαίο συντελεστή.

Οι πληροφορίες και τα έγγραφα που παρέχονται στο πλαίσιο των απλών ή λογιστικών ελέγχων πρέπει να θεωρούνται εμπιστευτικά.

Επιπλέον, η Επιτροπή δύναται να διενεργεί ενδιάμεσες ή τελικές αξιολογήσεις του αντικτύπου του σχεδίου σε σχέση με τον σκοπό του οικείου προγράμματος της Ένωσης.

Οι απλοί ή λογιστικοί έλεγχοι και οι αξιολογήσεις της Επιτροπής μπορούν να διενεργούνται είτε απευθείας από το προσωπικό της είτε από οποιονδήποτε άλλο εξωτερικό φορέα που έχει εξουσιοδοτηθεί να το πράξει εξ ονόματός της.

Η Επιτροπή μπορεί να διενεργεί τέτοιου είδους απλούς ή λογιστικούς ελέγχου και αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης και για περίοδο πέντε ετών από την ημερομηνία πληρωμής του υπολοίπου. Η περίοδος αυτή μειώνεται σε τρία έτη εάν το *ανώτατο ποσό της επιχορήγησης* δεν υπερβαίνει τα 60 000 EUR.

Οι διαδικασίες απλού ή λογιστικού ελέγχου ή αξιολόγησης θεωρείται ότι αρχίζουν κατά την ημερομηνία λήψης της επιστολής της Επιτροπής με την οποία αναγγέλλονται.

Εάν ο έλεγχος διεξάγεται σε συνδεδεμένη οντότητα, ο οικείος δικαιούχος πρέπει να ενημερώσει την εν λόγω συνδεδεμένη οντότητα.

II.27.2 Καθήκον διατήρησης εγγράφων

Ο δικαιούχος πρέπει να διατηρεί όλα τα πρωτότυπα έγγραφα, ιδίως λογιστικά και φορολογικά αρχεία, αποθηκευμένα σε κάθε κατάλληλο μέσο, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών πρωτοτύπων, εφόσον αυτό επιτρέπεται από το αντίστοιχο εθνικό δίκαιο και υπό τις προϋποθέσεις που αυτό προβλέπει, για περίοδο πέντε ετών από την ημερομηνία πληρωμής του υπολοίπου.

Η περίοδος διατήρησης των εγγράφων μειώνεται σε τρία έτη εάν το *ανώτατο ποσό της επιχορήγησης* δεν υπερβαίνει τα 60 000 EUR.

Οι περίοδοι που ορίζονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο παρατείνονται σε περίπτωση εκκρεμών λογιστικών ελέγχων, προσφυγών, δικαστικής διαμάχης ή προβολής αξιώσεων σχετικά με την επιχορήγηση, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο II.27.7. Στις περιπτώσεις αυτές, ο δικαιούχος πρέπει να διατηρεί τα έγγραφα μέχρι την περάτωση τέτοιου είδους λογιστικών ελέγχων, προσφυγών, δικαστικής διαμάχης ή προβολής αξιώσεων.

II.27.3 Υποχρέωση παροχής πληροφοριών

Εάν η διενέργεια απλού ή λογιστικού ελέγχου ή αξιολόγησης ξεκινήσει πριν από την πληρωμή του υπολοίπου, ο δικαιούχος πρέπει να παρέχει κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σε ηλεκτρονική μορφή, που ζητεί η Επιτροπή ή άλλος εξωτερικός φορέας εξουσιοδοτημένος από την Επιτροπή. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή δύναται να ζητήσει από δικαιούχο να της παρέχει απευθείας τέτοιου είδους πληροφορίες.

Εάν η διενέργεια απλού ή λογιστικού ελέγχου ξεκινήσει μετά την πληρωμή του υπολοίπου, οι πληροφορίες που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο πρέπει να παρέχονται από τον οικείο δικαιούχο.

Εάν ο εν λόγω δικαιούχος δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο, η Επιτροπή δύναται να θεωρήσει:

- α) ως μη επιλέξιμη οποιαδήποτε δαπάνη η οποία δεν τεκμηριώνεται επαρκώς από τις πληροφορίες που παρείχε ο δικαιούχος·
- β) ως μη οφειλόμενη οποιαδήποτε μοναδιαία συνεισφορά, συνεισφορά κατ' αποκοπή ποσού ή συνεισφορά βάσει ενιαίου συντελεστή η οποία δεν τεκμηριώνεται επαρκώς από τις πληροφορίες που παρείχε ο δικαιούχος.

II.27.4 Επιτόπιες επισκέψεις

Κατά τη διάρκεια επιτόπιας επίσκεψης, ο δικαιούχος πρέπει να επιτρέπει στο προσωπικό της Επιτροπής και σε εξωτερικό προσωπικό εξουσιοδοτημένο από την Επιτροπή την πρόσβαση στους χώρους και τις εγκαταστάσεις τους όπου εκτελείται ή εκτελέστηκε το σχέδιο, καθώς και σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σε ηλεκτρονική μορφή.

Πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι πληροφορίες είναι άμεσα διαθέσιμες κατά τον χρόνο της επιτόπιας επίσκεψης και ότι οι αιτούμενες πληροφορίες διαβιβάζονται σε κατάλληλη μορφή.

Εάν ο οικείος δικαιούχος αρνηθεί να παράσχει πρόσβαση στους χώρους, στις εγκαταστάσεις και στις πληροφορίες όπως απαιτείται σύμφωνα με το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο, η Επιτροπή δύναται να θεωρήσει:

- α) ως μη επιλέξιμη οποιαδήποτε δαπάνη η οποία δεν τεκμηριώνεται επαρκώς από τις πληροφορίες που παρείχε ο δικαιούχος·
- β) ως μη οφειλόμενη οποιαδήποτε μοναδιαία συνεισφορά, συνεισφορά κατ' αποκοπή ποσού ή συνεισφορά βάσει ενιαίου συντελεστή η οποία δεν τεκμηριώνεται επαρκώς από τις πληροφορίες που παρείχε ο δικαιούχος.

II.27.5 Διαδικασία λογιστικού ελέγχου κατ' αντιπαράθεση

Με βάση τα πορίσματα του λογιστικού ελέγχου, πρέπει να συντάσσεται προσωρινή έκθεση (εφεξής «σχέδιο έκθεσης λογιστικού ελέγχου»). Η εν λόγω έκθεση πρέπει να αποστέλλεται από την Επιτροπή ή από τον εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό της στον οικείο δικαιούχο, ο οποίος πρέπει να υποβάλει παρατηρήσεις εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της έκθεσης. Η τελική έκθεση (εφεξής «τελική έκθεση λογιστικού ελέγχου») πρέπει να αποστέλλεται στον οικείο δικαιούχο εντός 60 ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής παρατηρήσεων.

II.27.6 Συνέπειες των πορισμάτων των λογιστικών ελέγχων

Με βάση τα πορίσματα του τελικού λογιστικού ελέγχου, η Επιτροπή δύναται να λάβει τα μέτρα που θεωρεί αναγκαία, συμπεριλαμβανομένης της ανάκτησης, κατά την πληρωμή του υπολοίπου ή μετά την πληρωμή του υπολοίπου, του συνόλου ή μέρους των πληρωμών στις οποίες προβαίνει, σύμφωνα με το άρθρο II.26.

Εάν τα πορίσματα του τελικού λογιστικού ελέγχου γίνουν γνωστά μετά την πληρωμή του υπολοίπου, το προς ανάκτηση ποσό αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ του αναθεωρημένου τελικού ποσού της επιχορήγησης, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο II.25, και του συνολικού ποσού που καταβλήθηκε στους δικαιούχους βάσει της Σύμβασης για την εκτέλεση του σχεδίου.

II.27.7 Διόρθωση συστηματικών ή επαναλαμβανόμενων σφαλμάτων, παρατυπιών, απάτης ή αθέτησης υποχρεώσεων

II.27.7.1 Η Επιτροπή δύναται να επεκτείνει στην παρούσα επιχορήγηση πορίσματα λογιστικών ελέγχων από άλλες επιχορηγήσεις εάν:

- α) διαπιστωθεί ότι ο οικείος δικαιούχος έχει διαπράξει συστηματικά ή επανειλημμένα σφάλματα, *παρατυπίες*, *απάτη* ή αθέτηση υποχρεώσεων στο πλαίσιο άλλων επιχορηγήσεων από την ΕΕ ή την Ευρατόμ, οι οποίες έχουν χορηγηθεί υπό ανάλογους όρους και τα εν λόγω σφάλματα, οι *παρατυπίες*, η *απάτη* ή η αθέτηση έχουν ουσιώδη επίδραση στην εν λόγω επιχορήγηση· και
- β) τα πορίσματα του τελικού λογιστικού ελέγχου αποστέλλονται στον οικείο δικαιούχο μέσω επίσημης κοινοποίησης, μαζί με κατάλογο των επιχορηγήσεων που επηρεάζονται από τα πορίσματα εντός της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο II.27.1.

Η επέκταση των πορισμάτων μπορεί να οδηγήσει σε:

- α) απόρριψη δαπανών ως μη επιλέξιμων·
- β) μείωση της επιχορήγησης όπως προβλέπεται στο άρθρο II.25.4·
- γ) ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών όπως προβλέπεται στο άρθρο II.26·
- δ) αναστολή πληρωμών όπως προβλέπεται στο άρθρο II.24.1·
- ε) αναστολή της εκτέλεσης του σχεδίου όπως προβλέπεται στο άρθρο II.16.2·
- στ) καταγγελία όπως προβλέπεται στο άρθρο II.17.3.

II.27.7.2 Η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει *επίσημη κοινοποίηση* στον οικείο δικαιούχο ενημερώνοντάς τον σχετικά με τα συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα και την πρόθεσή της να επεκτείνει τα πορίσματα του λογιστικού ελέγχου, μαζί με τον κατάλογο των επιχορηγήσεων που επηρεάζονται.

- α) Εάν τα πορίσματα αφορούν την επιλεξιμότητα δαπανών, η διαδικασία είναι η εξής:

Βήμα 1 — Η *επίσημη κοινοποίηση* πρέπει να περιλαμβάνει:

- (i) πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων σχετικά με τον κατάλογο των επιχορηγήσεων που επηρεάζονται από τα πορίσματα·
- (ii) αίτημα υποβολής αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων για όλες τις επιχορηγήσεις που επηρεάζονται·
- (iii) εφόσον είναι δυνατό, το ποσοστό διόρθωσης για την παρέκταση το οποίο έχει ορίσει η Επιτροπή για τον υπολογισμό των ποσών που πρόκειται να απορριφθούν βάσει των συστηματικών ή επαναλαμβανόμενων σφαλμάτων, *παρατυπιών*, *απάτης* ή αθέτησης υποχρεώσεων, εάν ο οικείος δικαιούχος:

- θεωρεί ότι η υποβολή αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων δεν είναι δυνατή ή πρακτικά εφικτή· ή

- δεν υποβάλει αναθεωρημένες οικονομικές καταστάσεις.

Βήμα 2 — Ο οικείος δικαιούχος έχει προθεσμία 60 ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της *επίσημης κοινοποίησης* για να υποβάλει παρατηρήσεις και αναθεωρημένες οικονομικές καταστάσεις ή να

προτείνει δεόντως τεκμηριωμένη εναλλακτική μέθοδο διόρθωσης. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί από την Επιτροπή σε αιτιολογημένες περιπτώσεις.

Βήμα 3 — Εάν ο οικείος δικαιούχος υποβάλει αναθεωρημένες οικονομικές καταστάσεις στις οποίες λαμβάνονται υπόψη τα πορίσματα, η Επιτροπή θα καθορίσει το ποσό που θα διορθωθεί βάσει των εν λόγω αναθεωρημένων οικονομικών καταστάσεων.

Εάν ο δικαιούχος προτείνει εναλλακτική μέθοδο διόρθωσης και η Επιτροπή την αποδεχθεί, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει *επίσημη κοινοποίηση* στον δικαιούχο ενημερώνοντάς τον:

- (i) ότι αποδέχεται την εναλλακτική μέθοδο·
- (ii) σχετικά με τις επιλέξιμες δαπάνες που καθορίζονται με την εφαρμογή της μεθόδου.

Διαφορετικά, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει *επίσημη κοινοποίηση* στον οικείο δικαιούχο ενημερώνοντάς τον:

- (i) ότι δεν αποδέχεται τις παρατηρήσεις ή την προτεινόμενη εναλλακτική μέθοδο·
- (ii) σχετικά με τις αναθεωρημένες επιλέξιμες δαπάνες που καθορίστηκαν με την εφαρμογή της μεθόδου παρέκτασης που είχε κοινοποιηθεί αρχικά στον δικαιούχο.

Εάν τα συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα, οι *παρατυπίες*, η *απάτη* ή η αθέτηση υποχρεώσεων διαπιστωθούν μετά την πληρωμή του υπολοίπου, το προς ανάκτηση ποσό αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ:

- (i) του αναθεωρημένου τελικού ποσού της επιχορήγησης, το οποίο καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο II.25 βάσει των αναθεωρημένων επιλέξιμων δαπανών που δηλώνονται από τον δικαιούχο και εγκρίνονται από την Επιτροπή ή βάσει των αναθεωρημένων επιλέξιμων δαπανών μετά την παρέκταση· και
- (ii) του συνολικού ποσού που καταβλήθηκε στους δικαιούχους βάσει της Σύμβασης για την εκτέλεση του σχεδίου·

β) Εάν τα πορίσματα αφορούν πλημμελή εκτέλεση ή αθέτηση άλλων υποχρεώσεων, η διαδικασία έχει ως εξής:

Βήμα 1 — Η *επίσημη κοινοποίηση* πρέπει να περιλαμβάνει:

- (i) πρόσκληση προς τον δικαιούχο να υποβάλει παρατηρήσεις σχετικά με τον κατάλογο των επιχορηγήσεων που επηρεάζονται από τα πορίσματα και
- (ii) τον ενιαίο συντελεστή διόρθωσης τον οποίο η Επιτροπή σκοπεύει να εφαρμόσει στο *ανώτατο ποσό της επιχορήγησης* ή σε μέρος αυτής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

Βήμα 2 — Ο οικείος δικαιούχος έχει προθεσμία 60 ημερολογιακών ημερών από τη λήψη της *επίσημης κοινοποίησης* για να υποβάλει παρατηρήσεις ή να προτείνει δεόντως τεκμηριωμένο εναλλακτικό ενιαίο συντελεστή.

Βήμα 3 — Εάν η Επιτροπή αποδεχθεί τον εναλλακτικό ενιαίο συντελεστή που προτείνεται από τον δικαιούχο, πρέπει να αποστείλει *επίσημη κοινοποίηση* στον οικείο δικαιούχο ενημερώνοντάς τον:

- (i) ότι αποδέχεται τον εναλλακτικό ενιαίο συντελεστή·
- (ii) σχετικά με το διορθωμένο ποσό επιχορήγησης που προκύπτει με την εφαρμογή του εν λόγω ενιαίου συντελεστή.

Διαφορετικά, η Επιτροπή πρέπει να αποστείλει *επίσημη κοινοποίηση* στον οικείο δικαιούχο ενημερώνοντάς τον:

- (i) ότι δεν αποδέχεται τις παρατηρήσεις ή τον προτεινόμενο εναλλακτικό ενιαίο συντελεστή·
- (ii) σχετικά με το διορθωμένο ποσό επιχορήγησης που προκύπτει με την εφαρμογή του ενιαίου συντελεστή που είχε κοινοποιηθεί αρχικά στον δικαιούχο.

Εάν τα συστηματικά ή επαναλαμβανόμενα σφάλματα, οι *παρατυπίες*, η *απάτη* ή η αθέτηση υποχρεώσεων διαπιστωθούν μετά την πληρωμή του υπολοίπου, το προς ανάκτηση ποσό αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ:

- (i) του αναθεωρημένου τελικού ποσού της επιχορήγησης μετά τη διόρθωση βάσει του ενιαίου συντελεστή· και
- (ii) του συνολικού ποσού που καταβλήθηκε στους δικαιούχους βάσει της Σύμβασης για την εκτέλεση του σχεδίου.

II.27.8 Έλεγχοι και εξακριβώσεις της OLAF

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) έχει τα ίδια δικαιώματα με την Επιτροπή, και ειδικότερα το δικαίωμα πρόσβασης, για τον σκοπό της διεξαγωγής ελέγχων και εξακριβώσεων.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου⁶ και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013⁷, η OLAF δύναται επίσης να διεξάγει ελέγχους και εξακριβώσεις σύμφωνα με τις διαδικασίες που θεσπίζονται από το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης από *απάτες* και λοιπές *παρατυπίες*.

Κατά περίπτωση, τα πορίσματα της OLAF ενδέχεται να οδηγήσουν την Επιτροπή να ανακτήσει ποσά από τους δικαιούχους.

Επιπλέον, τα πορίσματα που προκύπτουν από έρευνα της OLAF δύναται να επισύρουν ποινική δίωξη δυνάμει του εθνικού δικαίου.

II.27.9 Απλοί και λογιστικοί έλεγχοι του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει τα ίδια δικαιώματα με την Επιτροπή, και ειδικότερα το δικαίωμα πρόσβασης, για τον σκοπό της διεξαγωγής απλών και λογιστικών ελέγχων.

⁶ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες.

⁷ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

